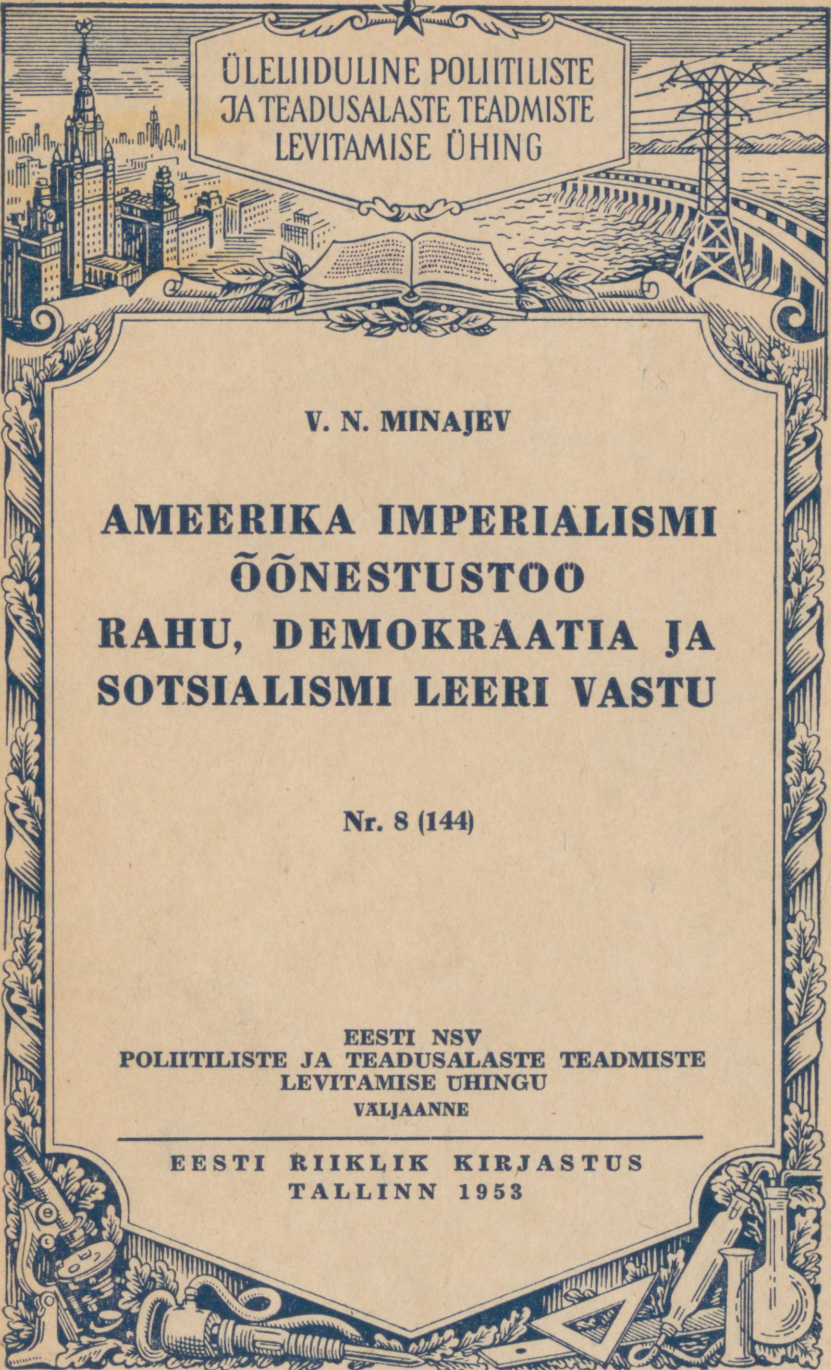

477

ÜLELIIDULINE POLIITILISTE
JA TEADUSALASTE TEADMISTE
LEVITAMISE ÜHING

V. N. MINAJEV

**AMEERIKA IMPERIALISMI
ÕÕNESTUSTOO
RAHU, DEMOKRAATIA JA
SOTSIALISMI LEERI VASTU**

Nr. 8 (144)

EESTI NSV
POLIITILISTE JA TEADUSALASTE TEADMISTE
LEVITAMISE ÜHINGU
VALJAANNE

EESTI RIIKLIK KIRJASTUS
TALLINN 1953

#2/23929

A-17346
144 II

ÜLELIHDULINE POLIITILISTE JA TEADUSALASTE TEADMISTE
LEVITAMISE ÜHING

V. N. MINAJEV

AMEERIKA IMPERIALISMI
ÕÖNESTUSTÖÖ
RAHU, DEMOKRAATIA JA
SOTSIALISMI LEERI VASTU

PSB

EESTI NSV POLIITILISTE JA TEADUSALASTE TEADMISTE
LEVITAMISE ÜHINGU
VÄLJAANNE

EESTI RIIKLIK KIRJASTUS · TALLINN 1953

TRÜ Raamatukogu

Originaali tiitel:

В. Н. Минаев

Подрывная деятельность американского империализма против лагеря мира, демократии и социализма

Tõlkinud E. Riikoja

2

Rahvusvaheline imperialistlik reaktsioon, mille eesotsas seisavad Ameerika Ühendriikide valitsevad ringkonnad, valmistab kõikvõimalike vahenditega meeletult ette uut maailmasõda ja teostab kuritegelikku õõnestustööd NSV Liidu ning rahvademokraatia maade vastu, rahu ja rahvaste julgeoleku vastu.

Agressiooni- ja kolmanda maailmasõja vallapästmise poliitika, mida teostavad Ühendriikide reaktsioonilised ringkonnad, on leidnud oma väljenduse reas agressiivsetes üritustes, mis on suunatud rahu ja rahvastevahelise koostöö vastu, tugevas vastuseisus Nõukogude Liidu ettepanekutele rahu kindlustamise ja üldise julgeoleku tugevdamise alal.

Kogu maailmas on teravalt välja kujunenud kaks poolust, kaks külgetõmbekeskust. Ühel pool on Nõukogude Liit kui tõeline rahukuulutaja, kes juhib võimsat sotsialismi ja demokraatia leeri, kes võitleb uue maailmasõja vältimise eest, rahu kindlustamise eest, rahvaste õiguse eest ise korraldada oma elu.

Teisel pool on Ameerika Ühendriigid kui kogu maailma nende agressiivsete ja reaktsiooniliste jõudude külgetõmbekeskus, kes püüavad valla päästa uut maailmasõda sel kuritegelikul eesmärgil, et paljaks riisuda ja orjastada vabadustarmastavaid rahvaid.

Sel eesmärgil on Ameerika Ühendriikide imperialistlik klikk, haaratuna meeletust riisumise ja rahvaste kallal vägivalda tarvitamise ihast, asunud hitlerliku türannia ja verise röövimise teele.

Ameerika sõjavägi pommitab barbaarselt Korea linnu, organiseerib provokatsioonilisi õhurünnakuid rahulikele Hiina linnadele ja küladele, tarvitab ebainimlikku bakterioloogilist relva, mis rahvusvaheliste kokkulepetega on keelatud, ning jätkab hirmsaid kuritegusid korea ja hiina sõjavangide kallal.

Valmistades ette oma vallutusplaanide elluviimist, taastavad Ameerika Ühendriikide imperialistid koos Inglise ja Prantsuse reaktiooniliste valitsevate ringkondadega intensiivselt revanšihimulisi relvastatud jõude Lääne-Saksamaal ja Jaapanis. Iga päevaga paljastub üha enam nende sõjaliste separaatlepingute tõeline iseloom, missugused ameerika imperialistid on peale sundinud Jaapanile ja Lääne-Saksamaale. Kõigi agressiivsete üritustega käib kaasas pöörane relvastumise võidujooks ja ennekuulmatu pealetung töötajate elatustasemele, nende õigustele ja vabadustele, nende kõige elulisematele huvidele.

Tallanud jalge alla rahvusliku suveräänsuse põhimõtte, segavad ennast Ameerika Ühendriikide valitsevad ringkonnad jultunult vahele teiste rahvaste siseasjadesse. Omal maal hävitavad nad viimaseid kodanlik-demokraatlike vabaduste riismeid, õiendavad halastamatult arveid progressiivsete jõududega ja teostavad intensiivselt poliitilise süsteemi fašiseerimist.

Olles üle läinud uue maailmasõja avaliku ettevalmistamise poliitikale ja otsese agressiooni aktidele vabade rahvaste vastu, on imperialistlikud kiskjad valmis igasugusteks alatusteks NSV Liidu ja rahvademokraatia maade suhtes. Imperialistlik kodanlus on valmis ükskõik missugusteks metsikusteks ja kuritegudeks, et ainult kaitsta hukkuvat kapitalistlikku korda.

Oma agressiivsetes maailmavalitsemist taotlevates plaanides pühendavad Ameerika Ühendriikide valitsevad ringkonnad suurt tähelepanu totaalse spionaaži loomisele, õõnestavale luuretegevusele ja diversioonile. Nende jõupingutuste eesmärgiks sel alal on luua niisugune salaluure, mis kisuks oma haarmesse kogu maakera ja mis peab „kõike teadma“ ning „kõike ette nägema“. Ühendriikide valitsevate ringkondade kavatsuste kohaselt peab see totaalse spionaaži süsteem etendama väga tähtsat osa Nõukogude Liidu ja rahvademokraatia maade vastu suunatud sõja ettevalmistamisel ja selle sõja käigus. Need ringkonnad arvavad, et kui nad on salaluure organisatsioonis saavutanud „täiuslikkuse“ kõrgeima astme, siis on neile tagatud igasuguse spionaažiinformatsiooni lakkamatu juurdevool ning diversiooni- ja terroristlike aktide suureulatuslik teostamine, ja et nad sellega võivad endale kindlustada järgneva sõjalise edu.

Selle kuritegeliku eesmärgi saavutamiseks ei hooli ameerika imperialistid abinõudest. Nad püüavad teha oma luuret maksimaalselt totaalseks ja võimalikult laiemalt omandada fašistlike luurete pärandit — alates „elavast inventarist“ kuni kõige nurjatumate, jõledamate ja õelamate meetoditeni nende töös.

„Ameerika imperialism esineb nüüd juba mitte üksnes agressorina,“ märgib G. M. Malenkov ÜK(b)P Keskkomitee aruandekõnes partei XIX kongressile, „vaid ka maailma sandarina, kes püüab lüüa vabadust kõigjal, kus vähegi võimalik, ja juurutada fašismi.“

Pöörane relvastumise võidujooks, õõnestustöö rahu, demokraatia ja sotsialismi leeri vastu, halastamatu terror Ameerika Ühendriikides enestes ning satelliitriikides — need on abinõud, mille abil ameerika imperialism loodab puhastada tee oma jamplike maailmavalitsemist taotlevate plaanide teostamiseks.

Ameerika Ühendriikide ülbeks muutunud reaktsioonilised valitsevad ringkonnad, midagi mõistmata ja midagi õppimata ajaloo õppetundidest, jõuavad paratamatult oma häbiväärsele lõpule, millele jõudis ka hitlerlik klikk.

Ameerika imperialistid — saksa fašismi abimehed

Lähemas minevikus oli maailm tunnistajaks, kuidas häbiväärselt läbi kukkus natsistlik totaalse sõja strateegia, milles etendasid tähtsat osa totaalne spionaaž ning luure ja vastuluure õõnestustöö. Totaalse spionaaži süsteem koos ootamatu ja salakavala kallaletungiga Euroopa maadele ja Nõukogude Liidule kindlustas hitlerlikule klikile edu ainult sõja algfaasis. Niipea aga kui fašistlikud väe jõugud kohtasid võimsat ja organiseeritud vastupanu moraalse ja poliitilise ühtsusega kokku liidetud ning ajakohase sõjatehnikaga varustatud Nõukogude Armeepoolt, kaotasid need ajutised momendid oma mõju. Kui äkilisuse ja ootamatuse element oli saksa fašistlike vägede reservina täielikult tühjaks ammutatud ja otsustava tähtsuse omandasid püsivalt mõjuvad tegurid, läksid fašistlikud välksõja-plaanid lõhki nagu seebimull. Nõukogude Armeelöövide all veeres saksa röövellik imperialism kuristikku.

Hitlerliku Saksamaa sõnamurdlikku ja röövellikku kallaletungi Nõukogude Liidule ergutas ja toetas igati kogu rahvusvaheline imperialistlik reaktsioon.

Fašistliku Saksamaa sõda NSV Liidu vastu valmistati ette ja päästeti valla Ameerika Uhendriikide, Inglismaa ja Prantsusmaa imperialistide kõige aktiivsemal osavõtul. Nende maade valitsevad ringkonnad ja eriti Ameerika Uhendriigid kulutasid palju jõudu selleks, et ette valmistada ja suunata saksa fašismi agressiooni NSV Liidu vastu. Sel eesmärgil aktiveeris ameerika imperialism salaluuret, mis laialt kasutas oma agentuuri Saksamaal.

Uks Ameerika luure peaagente, admiral Kanaris (kes oli ka hitlerliku luure „Abwehr“ juht), sai oma peremeestelt otsese juhendi igati toetada ettevalmistatavat hitlerliku Saksamaa kallaletungi Nõukogude Liidule. Hitlerliku luure juhina veenis ta „füürierit“, et „sõjakäik Itta“ kestab kõige rohkem poolteist kuud.

Oma peremeeste — ameerika imperialistide agara teenimise eest sai Kanaris, kes etendas väga aktiivset osa fašistliku Saksamaa röövellikku kallaletungi ettevalmistamisel NSV Liidule, väga ohtra tasu: ookeani tagant kanti talle üle soliidne rahasumma, mille eest Kanaris ameeriklaste endi sanktsioneerimisel ostis luksusliku lossi Berliini kõige aristokraatsemas linnaosas Zehlendorfis.

Nagu see on dokumentaalselt tõestatud, löid mõned gestapo juhid, ja nimelt Kaltenbrunner (Impeeriumi Julgeoleku Peavalitsuse ülem, julgeolekupolitsei ja julgeolekuteenistuse — SD — šeff) ja Schellenberg (gestapo VI valitsuse ülem — poliitilise luure šeff), 1943. a. maist alates alalise sideme Ameerika luurega. Kaltenbrunner kasutas sel eesmärgil kedagi gestapo töötajat Hettlit, kelle ta saatis Austria vastupanuliikumisse. Hettl ja teised saksa agendid sõitsid süstemaatiliselt Šveitsi Dullesi juurde, et talle edasi anda spionaažiinformatsiooni ja temalt saada juhtnööre. Saksa tähtsamate sõjaroimarite protsessil Nürnbergis leidsid need faktid täieliku kinnituse.

Tuntud profašisti krahv Bernadotte'i raamatust „Lõpp“, kus on kirjeldatud tema vahendaja-osa Himmleri ja liitlaste vahel 1945. a. kevadel, leiame kinnituse fakte, et Schellenberg lõi kontakti ameeriklastega. Raamatu

juurde lisatud Schellenbergi jutustuses kirjeldatakse, kuidas ta 1945. a. aprillis käis Himmleri ülesandel mitu korda Rootsis, et veenda Ameerika ringkondi vajalikkuses säilitada SS-üksusi ja gestapo aparati kui „korra tuge Euroopas“.

Himmleri enese sidemete üle ameeriklastega võib otsustada ka järgmise fakti põhjal. Sõja ajal sõitis sageli Saksamaale keegi ameerika päritoluga rootslane Erik Erikson, kes oli Ameerika firma „Texas Company“ Rootsi filiaali juhataja. Enne sõda töötas Erikson suurte Ameerika naftafirmade esindajana Hiinas, Inglismaal ja Iraanis ning asus seejärel elama Rootsi. Siin lõi ta tihedad sidemed Saksa saatkonna kaubandusatašee ja teiste isikutega.

Uhel oma külaskäigul Saksamaale 1944. a. oktoobris kohtus Erikson Himmleriga, kes andis talle loa külastada sünteetilise vedelkütte tehaseid, s. o. Saksa tööstuse ühe kõige salajasema haru ettevõtteid. Niisugusel teel kogutud informatsiooni toimetab Erikson takistamatult Rootsi.

Pärast sõja lõppu korraldas Ameerika saatkond Stockholmis spetsiaalse vastuvõtu Eriksoni auks, kus teatati, et ta sõja algusest peale oli olnud Ameerika luure teenistuses.

Sidet saksa fašistidega peeti Ameerika Strateegilise Teenistuse Büroo ja teiste kanalite kaudu. Selle büroo teenistuses oli palju gestapo ringkondadele lähedasi sakslasi. Strateegilise Teenistuse Büroos leidis varjupaiga isegi niisugune tuntud hitlerlik spioon nagu ajalehe „Berliner Tageblatt“ korrespondent Paul Schaefer (paljastati omal ajal ja saadeti välja NSV Liidust), kes pärast jaapanlaste kallaletungi Pearl Harborile areteeriti ja tänu mõjukate ameerika sõprade vaheleastumisele peagi vabastati.

Sisuliselt oli juba 1943. aastast alates ühelt poolt Ameerika ja Inglise luure ning teiselt poolt hitlerliku luure ja gestapo vahel olemas salajane operatiivne kontakt, mis oli suunatud Nõukogude Liidu vastu.

Saksa luure juht admiral Kanaris lõi ühenduse ameeriklastega palju varem kui gestapo ninamehed. See side tekkis juba enne teise maailmasõja algust. Ameerika ajakirjanduse (ajakiri „News Week“ jt.) väitel toimus side Berliinis oleva Ameerika sõjaväeatašee Truman-Smithi kaudu, kes kasutas sel eesmärgil oma salaagente. Need

kohtusid Kanarise eriti ustavate esindajatega väikeses kohvikus Ameerika saatkonna lähedal. Peale ametlike kohtumiste teiste isikute juuresolekul (diplomaatilised vastuvõetud jms.) ei saanud Truman-Smith kokku Kanarisega, kuid see ei takistanud tal saada viimaselt kõige salajasemat ja oma tähtsuselt eriti väärtuslikku informatsiooni. Ameeriklaste vajaduste teenendamiseks spionaaži alal tõmbas Kanaris kaasa ka mõned oma lähemad kaastöötajad. Nende hulgas oli luure ühe osakonna ülem kindral Oster.

Kanarise kaudu said Ameerika luurele teatavaks Saksa väejuhatuse plaanid kallaletungist Poolale, Belgiale ja teistele maadele, sõjategevuse alguse kuupäev ja muud andmed. Üks nädal enne hitlerlaste sissetungi Poolasse sai Ameerika suursaadik Berliinis salajaste sidekanalite kaudu Kanariselt Hitleri poolt kõrgema generaliteedi nõupidamisel peetud kõne protokoll kooopia, milles oli esitatud eelseisvate sõjaliste operatsioonide plaan.

Kui sõja käigus sai absoluutselt selgeks, et hitlerliku bloki relvastatud jõudude purustamine Nõukogude Armeepoolt on paratamatu, kasutasid Ameerika Ühendriikide imperialistid oma luuret mitmesuguste abinõude rakendamiseks, et ära hoida saksa imperialismi katastroofi ja säilitada tema sõjalist võimsust edaspidiseks võitluseks Nõukogude Liidu vastu. Neid abinõusid viidi läbi kahes suunas.

Salajastest hitlerlikest arhiividest leitud dokumendid tõestavad vastuvaidlematult, et 1943. a. veebruaris olid Šveitsis toimunud rangelt salajased läbirääkimised Ameerika luure resident Allan Dullesi kui Ameerika Ühendriikide valitsuse erivolniku ja hitlerlaste esindaja vürst Hohenlohe vahel. Dulles, kellel olid „otsesed ülesanded ja volitused Valgest Majast“, esines nendel läbirääkimistel konspiratiivse nime „Bull“ all, vürst Hohenlohe aga väljamõeldud nime „Pauls“ all.

Dokumendis, mis saadi kätte hitlerliku julgeolekuteenistuse (SD) arhiivist, tuuakse ära nende läbirääkimiste sisu. Ameerika Ühendriikide ja natsistliku Saksamaa esindajad arutasid Austriat, Tšehhoslovakkia, Poolat, Rumeeniat ja Ungarit puudutavaid küsimusi ning Saksa-maaga rahu sõlmimise küsimust.

Selles jutuaajamises ütles Dulles (Bull): „Saksa riik peab

jääma eksisteerima korra ja taastamise tegurina. Tema jaotamisest või Austria eraldamisest ei saa juttu olla.”¹

Rääkides Poolast, ütles Dulles, et „... Poola laiendamise teel ida suunas ja Rumeenia ning tugeva Ungari säilitamisega tuleb toetada sanitaarkordoni loomist bolševismi ja panslavismi vastu”.²

Edasi kõneles Dulles Euroopa riikliku ja tööstusliku organiseerimise programmist „suurte ruumalade alusel, olles arvamusel, et föderatiivne suur Saksamaa (Ameerika Ühendriikide sarnane) koos temaga liitunud Doonau konföderatsiooniga on Kesk- ja Ida-Euroopa korra ja taastamise parimaks tagatiseks”.³

Nendest salajastest dokumentidest on samuti teada, et juba varem, 1941. aastal, toimusid Lissabonis NSV Liidu seljataga salajased läbirääkimised Inglismaa ja hitlerliku Saksamaa esindajate vahel.

Nii näiteks kohtus 13. septembril 1941 Inglismaa esindaja Aitken — lord Beaverbrooki poeg, Inglise armee ohvitser ja pärastine Inglise parlamendi liige, Lissabonis kellegi Gustav von Keveriga, kes tegutses hitlerliku välisministeeriumi ülesandel. Nendel läbirääkimistel esitas Aitken otseselt küsimuse: „Kas ei saaks saabuvat talve ja kevadet kasutada selleks, et kulisside taga arutada rahuvõimalusi?”⁴

Mõistagi, kõik need Ameerika Ühendriikide ja Inglismaa esindajate läbirääkimised hitlerliku Saksamaa esindajatega toimusid ilma Nõukogude Liidu teadmata ja nõusolekuta. Niisiis, Nõukogude Liidu seljataga tegid Ameerika Ühendriikide ja Inglismaa valitsused katset astuda Hitleriga läbirääkimistesse separaatrahu üle. See oli liitlaslepingu ja liitlaskohustuste elementaarsete nõuete kõige alatum rikkumine.

Ameerika imperialistid tegid kõik, et ässitada hitlerlik Saksamaa NSV Liidu kallale, ja toetasid igati saksa imperialismi röövsõda.

Ainult oma rahvaste survele, kes vihkavad fašismi ja tunnevad sügavat sümpaatiat Nõukogude Liidu vastu, olid Ameerika Ühendriikide ja Inglismaa valitsevad ringkonnad sunnitud nõustuma Hitleri-vastase koalitsiooni loo-

¹ Ajaloo võltsijad (Ajalooline ülevaade), Tallinn, 1948, lk. 72.

² Sealsamas.

³ Sealsamas, lk. 72—73.

⁴ Sealsamas, lk. 71.

misega. Kuid, kehtestanud „liitlassuhted“ NSV Liiduga, hakkasid Ameerika Ühendriikide ja Inglismaa imperialistid otsekohe teostama luuret ja õñnestustööd Nõukogude Liidu vastu.

Suurimat aktiivsust ja indu ilmutasid sel alal Ameerika Ühendriikide valitsevad ringkonnad. Strateegilise Teenistuse Büroo (OSS) koosseisus loodi spetsiaalne „Ida-Euroopa osakond“, eesotsas Kolumbia ülikooli „ajalooprofessori“ Jeroid Robinsoniga, keda Ameerika Ühendriikides peeti suurimaks „Venemaa tundjaks“.

OSS-i nimetatud osakonnas oli kõige tähtsam „vene allosakond“. Selle koosseisus olid eriosakonnad, mis tegelesid spionaaziinformatsiooni kogumisega Nõukogude Liidu kohta relvastatud jõudude, sõja- ja tsiviiltööstuse, väliskaubanduse, põllumajanduse jt. küsimuste alal. Kirjastusalase informatsiooni osakond kogus endale kõik NSV Liidusse puutuvad trükitooted.

OSS-i asutamisest peale seisis ta peaülesanne selles, et laialt arendada õñnestustööd Nõukogude Liidu vastu. Sel eesmärgil töötati välja ja viidi järjekindlalt ellu ulatuslik plaan, mis nägi ette mitmesuguseid üritusi. OSS-i filiaalidele Londonis, Istambulis ja Tšungkingis, samuti ka tema arvukaile volinikele anti selle kohta spetsiaalsed juhendid. Neil kästi luua kontakt NSV Liiduga piirnevate riikide luureorganitega ja hakata värbama agentuuri, mis suudaks hankida Nõukogude-vastast luureinformatsiooni.

Salakuulajate toimetamiseks NSV Liitu ja seal spionaazi teostamiseks kasutas Ameerika luure varustusala sõjaväemissiooni saatmist Moskvasse, eesotsas kindral John Deaniga. Olles tagasi jõudnud Ameerika Ühendriikidesse, avaldas see kindral pärast sõda oma memuaarid pretensioosse pealkirjaga „Imelik liit“. Selles laimavas teoses, mis on täis igasuguseid väljamõeldisi ja kuritahtlikku loba meie kodumaa aadressil, kergitas John Dean tahtmatult kätte oma tegevuse õigelt sisult NSV Liidus.

Memuaaridest selgub, et kindral Dean püüdis erakordse visadusega saada Nõukogude sõjaväeorganitelt igasugust salajast sõjalist informatsiooni, mis üldse ei puutunud tema ametlikku missiooni. Palju jõudu kulutas ta selleks, et võimalikult paljudesse Nõukogude Liidu punktidesse asutada tema poolt juhitava missiooni filiaale. Ameerika Ühendriikide sõjaväemissiooni esindused avati reas NSV Liidu sadamates — Odessas, Vladivosto-

kis, Murmanskis, Arhangelskis, Molotovis ja Bakaritsas. Kõigi nende esinduste ametlikuks ülesandeks oli konvoioperatsioonide kindlustamine ja teiste funktsioonide täitmine, mis olid seotud „lend-lease'i“ alusel NSV Liitu suunatud saadetistega. Kuid faktid tõestavad, et mõned isikud Ameerika Ühendriikide nimetatud esinduste personaali hulgast täitsid hoopis teisi funktsioone. Niisugune oli näiteks kas või Ameerika mereväeatašee abi George Roullardi tegevus.

Sõja algul saadeti Roullard Ameerika Ühendriikide sõjaväemissiooni poolt Arhangelskisse seal avatud mereväeesinduse juhiks. Ametlikult „abistas“ ta Nõukogude valitsust Ameerika Ühendriikidest „lend-lease'i“ alusel tulevate laadungite kättesaamisel, tegelikult aga oli ta peamiseks tegevuseks luureinformatsiooni kogumine. Hiljem viidi see kaadrisalakuulaja üle Vladivostokki Ameerika Ühendriikide peakonsulaadi juures asuva sõjaväeatašee abiks. Koos Roullardiga sõitis Vladivostokki ka keegi Irina Matusis, kes töötas Roullardi juures tõlgina ja oli viimase poolt värvatud spionaažitööks. Uues kohas arendas Roullard oma spionaažitööd veel suuremas ulatuses. Kogu sõja kestel tegeles Roullard salakuulamise organiseerimisega NSV Liidu vastu.

Pärast sõja lõppu said teatavaks paljud faktid, kus Ameerika luure oli vaenlast otseselt abistanud. Mõningaist faktidest jutustab James Martin (kes sõja ajal oli Ameerika Ühendriikide kohtuministri eriabi) oma raamatus „Kõik auväärsed inimesed“, mis ilmus Bostonis 1950. aastal.

Toetudes dokumentaalsetele materjalidele, mis olid tema käsutuses kohtuministeeriumis töötamise ajal, teeb James Martin teatavaks need kanalid, mille kaudu toimus Ameerika monopolide salajane side Saksa monopolidega. Selles häbiväärses „koostöös“, nagu see on loomulik kõigi tehingute puhul, mis on seotud reetmisega, põimusid kõige tihedamalt ühte rea imperialistlike luurete, nagu Inglise, Ameerika, Prantsuse, Saksa ja teiste luurete kombitsad. Salaluure ajaloos ei ole kunagi olnud nii laialdast spionaažisüsteemi. Selles väga omapärasel ahelas, mis oli muutunud suletud ringiks, leiti kõigi lülide vahel kiiresti ühine keel ja saavutati üksteise mõistmine. Kõige kogenumad komisjonärid südametunnistuse müümise ja kodumaa reetmise alal said kõige aktiivsemateks

vahendajateks Londoni ja Vichy, Washingtoni ja Berliini vahel.

See Ameerika ja Saksa fašistliku luure „koostöö“ on iga ausa inimese silmis nende inimeste mälestuse künniliseks ja koletuks solvamiseks, kes andsid oma elu võitluses fašismi vastu.

Eriti reeturlik ja alatu oli Ameerika Ühendriikide ja Inglismaa imperialistide käitumine Nõukogude Liidu suhtes. Teise rinde avamisega viivitamise poliitika, mida ajasid Ameerika Ühendriikide ja Inglismaa reaktioonilised ringkonnad, ei olnud sugugi juhuslik. Selle asemel, et tarvitusele võtta abinõusid, mis oleksid soodustanud teise rinde kõige kiiremat avamist, tugevdasid nende riikide valitsevad ringkonnad igati „üheksandat rinnet“. Nõnda nimetavad Inglise ja Ameerika luure õõnestustööd ameerika ohvitserid — alampolkovnik Cory Ford ja major Alaster McBaine, kes on raamatu „Mantel ja pistoda“ autoriteks. See raamat jutustab OSS-i tegevusest teise maailmasõja ajal. „Selle rinde relvadeks,“ kirjutavad raamatu autorid, „olid äraostmine, reetmine ja õõnestustöö. Tema strateegiaks oli terror: käratu nuga ja veel käratum mürk...“

Selle asemel, et anda otsest sõjalist abi oma liitlasele NSV Liidule ning toetada tema jõupingutusi võitluses hitlerliku Saksamaa vastu, tegid ameerika ja inglise imperialistid kõik mis võimalik, et Nõukogude Liitu maksimaalselt nõrgestada ja lasta ta verest tühjaks joosta. Sel ajal kui Nõukogude Armee võitles kangelaslikult silm silma vastu hitlerlike armeede ja fašistliku Saksamaa satelliitide armeede vastu, pidasid Ameerika Ühendriikide ja Inglismaa valitsevate ringkondade esindajad läbirääkimisi Hitleriga separaatrahu üle, Ameerika ja Inglise luure aga tegid õõnestavat spionaaži- ja diversioonitööd Nõukogude riigi vastu. See tegevus oli kõige koletum reetmine, missugust ei ole veel tundnud ajalugu.

Kuid hoolimata kõigist kavatsustest NSV Liitu nõrgestada, hoolimata kõigist neist „liitlaste“ mahhinatsioonidest NSV Liidu vastu, saavutas nõukogude rahvas suure võidu fašismi üle, Nõukogude riik aga tuli sõjast välja veelgi kindlamana ja tugevamana.

Targa strateegi, kõigi aegade ja rahvaste suurima väejuhi seltsimees Stalini juhtimisel NSV Liidu relvastatud

jõud mitte ainult kaitsesid oma kauni kodumaa au, vabadust ja sõltumatust, vaid nad vabastasid ka hitlerlikust türanniast Euroopa rahvad ja päätsid kõik maailma rahvad fašistliku orjastamise ohust.

Ameerika imperialismi totaalse spionaaži süsteem

Oma võitluses demokraatia ja sotsialismi leeri vastu käivad ameerika imperialistid sõjajärgsel perioodil saksa fašistide jälgedes. Et õõnestada seda leeri seestpoolt, panevad nad mängu igasugused salajase sõja vahendid — spionaaži, diversioonid, terrori, provokatsiooni jne.

Maskeerides oma agressiivseid kavatsusi valelike ja silmakirjalike avaldustega „rahu kindlustamise püüetest“, arendavad Ameerika Ühendriikide valitsevad ringkonnad intensiivselt oma luuresüsteemi, püüdes leida kõige „täiuslikumat“ organisatsioonivormi sellele uue maailmasõja ettevalmistamise ja vallapäästmise tähtsaimale institutsioonile.

Ameerika luure reorganiseerimise küsimustega ja selle täiustamisega tegeles isiklikult Ameerika Ühendriikide president Truman. Oma ametlikel esinemistel toonitas Truman sageli, et ta peab väga tähtsaks võimsa tsentraliseeritud luure loomist Ameerika Ühendriikides, selle luure aparaadi tugevdamist ja tema tegevuse kiiret aktiveerimist. 22. jaanuaril 1946 avaldati Trumani direktiiv „föderaalse luuretegevuse koordineerimisest välismaal“. Vastavalt sellele direktiivile moodustasid Ameerika Ühendriikide riigisekretär, sõjaminister ning samuti ka presidendi isiklik esindaja admiral Leahy rahvusliku luureteenistuse „juhtiva organi“. Selle õõnestava keskuse ülesanne seisab selles, et „kogu föderaalne luuretegevus välismaal saaks planeeritud, täiustatud ja koordineeritud“. Rahvusliku luureteenistuse tööorganiks sai Luure Keskrühm, eesotsas presidendi poolt määratud direktoriga.

Uueks etapiks Ameerika luure organisatsioonilises struktuuris on niinimetatud „1947. aasta seadus rahvusliku kaitse kohta“, mis võeti vastu Ameerika Ühendriikide kongressi poolt. Selle seaduse alusel moodustati „rahvuslik julgeolekunõukogu“, kellele läksid üle rahvusliku luureteenistuse „juhtiva organi“ funktsioonid.

Luure Keskrühm reorganiseeriti Luure Keskagenteuriks — operatiivorganiks, mis komplekteeriti sõjaväeluure ja mereväeluure töötajatest.

Ameerika Ühendriikide eesrindlik avalikkus hindas seda agressiivset sammu õigesti, pidades seda „ameerika gestapo“ loomiseks. Nii näiteks ütles endine kindral Adson, kes oli protestiks lahkunud armeest, oma kõnes Vermonti ülikoolis, et see seadus „avab tee võimsa gestapo loomisele luure keskorgani näol“.

Kõrgemaks direktiivorganiks, mis suunab ja juhib kogu Ameerika Ühendriikide luuretegevust, on „rahvuslik julgeolekunõukogu“. Selle koosseisu kuuluvad Ameerika Ühendriikide president, asepresident, riigisekretär, kaitseminister ja Rahvuslike Ressursside Valitsuse ülem. Ameerika ajaleht „New York Herald Tribune“ iseloomustas „rahvuslikku julgeolekunõukogu“ kui „külma sõja kõrgemat väejuhatust“.

„Rahvuslik julgeolekunõukogu“ juhib otseselt Luure Keskagenteuri (Central Intelligence Agency, lühendatult CIA) tööd. Käesolevaks ajaks on CIA kasvanud tohutu suureks organisatsiooniks. Oma artiklis „Ameerika spioonid — nimeta kangelased, kes surevad külmas sõjas“, mis avaldati ajalehes „Courier Journal“, näitab keegi Clark Beach, et CIA tegutseb täieliku saladuse katte all. Edasi kirjutab ta: „Luure Keskvalitsuse osakonnad on paigutatud 22 hoonesse New Yorgis; peale selle on olemas palju keskusi Ameerika Ühendriikides ja välismaal. Kuid kusagil pole ukstel näha silti pealkirjaga „Luure Keskvalitsus“. Peakorteris, mis asub New Yorgis vana mereväehospidali hoones, on ainult tahvlike aadressiga.“

Sellesama Beach'i artiklis, mis toodi ära 1949. aasta oktoobris ajalehes „Post Dispatch“, kõneldakse CIA struktuurist. Beach'i sõnade järgi on CIA jaotatud viieks peabürooks, millest kolm koguvad informatsiooni nii välismaiste trükiste uurimise ja välismaiste raadiosaadete kinnipüüdmise abil, kui ka salakuulamise teel teistes riikides. Viis raadiosaadete püüdmise jaama võtavad päevas vastu keskmiselt 2 miljonit sõna. Neljas büroo tegeleb informatsiooni klassifitseerimise ja levitamisega. Ja lõpuks viies — ettekannete ja aruannete büroo — tegeleb luurealaste ettekannete koostamisega presidendi ja teiste kõrgemate ametiisikute jaoks.

Beach märgib, et maskeerimise eesmärgil töötavad mõned CIA kaastöölised teistes valitsusasutustes. Nii näiteks võis CIA kartograafiaosakonna ülem, töötades riigidepartemangus, osa võtta rahvusvahelistest konverentsidest, sattumata piinlikku olukorda oma sidemete pärast CIA-ga.

Kõneldes Ameerika Ühendriikide luure keskorgani struktuurist, ei maininud Beach arusaadavatel põhjustel selle organi koosseisu kuuluvat erisektsiooni „I“, mis juhib diversioonilist ja terroristlikku tegevust.

Ameerika Ühendriikide riigiaparaadi süsteemis on luure keskorganil eriline seisund: ta ei kuulu ühtegi ametkonda ja allub faktiliselt presidendile. Ameerika president on pidevalt huvitatud luure tegevusest. Igal hommikul leiab ta oma kirjutuslaual CIA ettekande märkusega „Täiesti salajane“. Peale selle esitatakse presidendile iganädalased ja igakuulised ettekanded luuretegevusest kogu maailmas.

Presidendi ja „rahvusliku julgeolekunõukogu“ abiorganiks on „nõuandev komitee luure alal“. Sellesse oma-moodi koordineerivasse keskusse kuuluvad luureteenistuse ametkondade, staabiülemate ühendatud grupi ja aatomienergia üle kontrolli teostamise komisjoni juhtivad esindajad.

Ameerika Ühendriikide kõigi suuremate ministriuride ja riigiasutuste käsutuses on luure haruteenistused. Neist kõige tähtsamad on sõjaministeeriumi, mereväeministeeriumi, lennuväeministeeriumi, riigidepartemangu ja kaubandusministeeriumi luureteenistused.

Suurimaks spionaaziorganisatsiooniks on Ameerika Ühendriikide sõjalise luure teenistus, mille juhtimine on koondatud sõjaministeeriumi kindralstaabile alluva Sõjalise Luure Valitsuse (G-2) kätte. Praegu on G-2 ülemaks kindralleitnant Bolling.

Maskeeritud spionaazikeskusteks on Ameerika Ühendriikide arvukad sõjaväemissioonid, mis asuvad määkera kõige erinevates osades. 1948. a. veebruaris võttis Ameerika Ühendriikide saadikutekoda vastu seaduseelnõu presidendile õiguse andmisest sõjaväemissioonide saatmiseks ükskõik missugusesse maailma rajooni ka pärast seda, kui talle sõja ajal antud volitused on lõppenud. Niimoodi loodi võimalus tunduvalt aktiveerida Ameerika sõjalise luure õnnestustööd. Üldreeglina koos-

nevad kõik Ameerika Ühendriikide sõjaväemissioonid elukutselistest salakuulajatest ning nad teostavad laialdast spionaaži ja õnestustööd nende riikide territooriumil, kus nad asuvad.

Sõjalise luure ja vastuluure territoriaalorganeiks on sõjaväeringkondade staapide ja neile alluvate sõjaväeorganisatsioonide juures asuvad luureosakonnad. Need osakonnad, mida tuntakse „Džitu“ nime all, on olemas ka kõigi Ameerika maaväeühenduste ja -koondiste staapide koosseisus.

Ameerika sõja-merejõudude ja sõja-õhujõudude luureorganid on ehitatud umbes sama tüübi järgi.

Lääne-Saksamaa ja Austria okupatsioonitsoonides organiseerisid ameerika imperialistid spetsiaalsete luureja vastuluureorganite laiaulatusliku võrgu. Vastuluure korpus (Counter Intelligence Corps), mis on laialt tuntud lühendatud nime CIC all, samuti tsiviilinformatsiooni teenistus (Civil Information Service) ja teised laiendasid oma tegevuse ka väljapoole nende territooriumide piire.

Ameerika Ühendriikide riigidepartemangu luureteenistus on üks suurimaid ja kõige laiemalt hargnenud luureid. Juba see fakt ise, et Ameerika Ühendriikide riigisekretärile tehti ülesandeks juhtida luure reorganiseerimist, annab tunnistust sellest, et luuretegevusse on laialt kaasa tõmmatud diplomaatiline personaal.

1950. aasta augustis määras Truman CIA ülemaks kindralleitnant Bedell Smithi, endise Ameerika Ühendriikide saadiku Moskvast, vabastades sellest ametist viitseadmiral Hillencutteri. Tuleb veidi peatuda kindral Smithi isikul, kes on laialt tuntud oma fašistlike vaadete ja Nõukogude Liidu meeletu vihkamise poolest. Smith on elukutseline salakuulaja. Kuigi ta pole lõpetanud ühtegi sõjalist eriõppeasutust, oskas ta ajavahemikul alates 1917. aastast, millal ta astus Ameerika armee ridadesse, teha suurt karjääri. Kogu tema tegevus sõjaväes oli põhiliselt seotud luuretööga. Juba noorema ohvitserina täitis ta luureülesandeid, esinedes sealjuures „erareisijana“, kes otsib Washingtoni loomaaiale loomi ja linde. Teise maailmasõja ajal juhtis Smith kindral Eisenhoweri staabiülemana Ameerika ekspeditsiooniar mee sõjalise luure tegevust Euroopas.

Varsti pärast Smithi määramist saadikuks Moskvasse avaldas ajakiri „America“ Smithile pühendatud

biograafilise ülevaate, kusjuures kindrali pildi all oli allkiri, milles teda esitleti kui „luuretöö asjatundjat ja silmapaistvat organisaatorit“. Mainitud ülevaate autor jagas ohtralt komplimente eaka salakuulaja aadressil. Ta kirjutas muuseas, et Smith on „üks neist, kes ei otsi populaarsust ega püüa saavutada kuulsust ajaleheveer-gudel“ ja et „talle on omaneg tark mõistus, algatusvõime ja diplomaatiline taktitunne“.

Tuleb öelda, et nii Smithi tegevus Moskvas kui ka järgnevad, teda iseloomustavad faktid ei kinnita hoopiski ei üht ega teist. Moskvas olles ei unustanud Smith oma põhiliste salakuulaja-funktsioonide kõrval minutiksi „elu piasiasju“. Ta kasutas süstemaatiliselt saatkonna majanduspersonaali selleks, et realiseerida turul ülikondi, täitesulepäid ja sigarette, samuti selleks, et spekulereida kuld müntidega. On teada, et tema juures käsundusagendina teeninud Zagorodnõi realiseeris lühikese aja jooksul Smithi jaoks 25 tuhande rubla eest kuldvaluutat ja kellasid.

Pärast seda, kui olukord sundis Ameerika Ühendriikide valitsust Smithi Moskvast ära kutsuma, otsustas see äpardunud diplomaat hakata tegelema „kirjandusega“. Ta kirjutas raamatukese Nõukogude Liidu kohta. See raamat ei erine mitte millegagi kümnetest teistest samalaadsetest „teostest“, mis on viimase võimaluseni täis igasuguseid laimavaid väljamõeldisi nõukogude inimeste elu ja kultuuri kohta. Pärast tagasipöördumist Ameerika Ühendriikidesse, veel enne seda, kui ta määrati Ameerika luure juhi kohale, oli Smith üks selle konverentsi initsiaatoreid, mis fašistliku Ameerika Leegioni poolt kutsuti kokku 1950. aasta algul New Yorgis totra eesmärgiga „hävitada ülemaailmne kommunism“. Smithi esinemine sellel konverentsil oli üks kõige jultunumaid ja provokatsioonilisemaid.

Smithi määramisega Ameerika luure juhi kohale muutus tema õnnestustöö NSV Liidu ja rahvademokraatia maade vastu veelgi ulatuslikumaks. Kogu Smithi tegevus sellel ametikohal oli tervenisti suunatud kolmanda maailmasõja ettevalmistamisele ja õhutamisele.

Oma õnnestavatel ja agressiivsetel eesmärkidel kasutab rõõvellik ameerika imperialism laialdaselt Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni, mis loodi rahu ja rahvaste rahvusvahelise julgeoleku kindlustamiseks, sõbralike suhete

arendamiseks erinevate sotsiaalsete süsteemidega riikide vahel, rahvusvahelise koostöö teostamiseks majanduse, kultuuri ja teistel aladel.

Kuid ÜRO tegevuspraktika kogu tema olemasolu välitel näitab, et Ameerika Ühendriikide valitsevad ringkonnad, kes võtsid osa ÜRO loomisest, seadsid endale hoopis teistsugused eesmärgid. Nad püüavad ÜRO-d muuta Ameerika Ühendriikide tööriistaks, mille abil oleks võimalik teostada agressioonipoliitikat.

Omades häälte enamust kõigis ÜRO juhtivates organites, suunasid Ameerika Ühendriigid kõik oma jõupingutused rahvusvahelise koostöö ja rahvaste julgeoleku õõnestamisele. Nad kasutavad ÜRO aparaati kõige alatamal kombel spionaaži eesmärkidel ning NSV Liidu ja rahvademokraatia maade vastu suunatud õõnestustöö tegemiseks. Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni lipu all sooritavad ameerika agressorid koletuid kuritegusid vabadustarmastava korea rahva kallal. Sellesama lipu all püüavad nad süüdata kolmanda maailmasõja tulekahju.

Eriti tähelepandav on ameerika imperialistide erakordselt jultunud katse kasutada ÜRO-d luureinformatsiooni saamiseks Nõukogude Liidu kohta. Ühenduses NSV Liidu ettepanekuga aatomirelva tingimusteta keelamiseks ning relvastuse ja relvastatud jõudude vähendamiseks püüdsid Ameerika Ühendriikide, Inglismaa ja Prantsusmaa esindajad ÜRO-s seda rahvastele kõige tähtsamat probleemi asendada Nõukogude Liidu relvastatud jõudude kohta informatsiooni kogumise ja kontrollimise küsimusega.

ÜRO desarmeerimiskomisjoni töökomitee nr. 1 istungil 1952. a. aprillis näitas NSV Liidu esindaja J. A. Malik, et Ameerika seisukoht desarmeerimise küsimuses, mida toetavad ka Inglismaa ja Prantsusmaa, seisab selles, et püütakse aatomirelva keelamise ja relvastuse vähendamise küsimuse otsustamine asendada andmete kogumisega tavalist tüüpi relvade ja relvastatud jõudude kohta, relvastatud jõudude paigutuse kohta kõigis riikides, sõjatehaste kohta kõigi riikide territooriumidel inspektorite saatmise, õhuluure teostamise jne. teel ning sellega määramata ajaks edasi lükata aatomirelva keelamise ja relvastatud jõudude vähendamise küsimuse otsustamine. Kuid sellel, ütles J. A. Malik, ei ole midagi ühist relvas-

tuse vähendamise ja aatomirelva keelamisega. See oli vajalik vaid selleks, et Eisenhower ja tema staap Euroopas võiksid täiendada oma toimikuid uute luureandmetega NSV Liidu sõjaväeosade ja Nõukogude kaitsetehaste paigutuse kohta. Niisugused olid tõelised eesmärgid, mida taotlesid Ameerika Ühendriikide esindajad URO-s.

Sõjajärgsetel aastatel koguvad ameerika imperialistid intensiivselt oma lipu alla kõige tumedamaid reaktsioonijõude, jõleda hitlerliku spionaaži- ja diversioonivõrgu põhjakihte ja muid taolisi inimjätiseid. Niinimetatud spetsialistid „Venemaa küsimustes“, paadunud spioonid, diversandid ja provokaatorid purustatud hitlerliku bloki kõigist luuretest, ärajooksnud riiklikud kurjategijad ja reeturid said Ameerika Ühendriikides teretulnud külalisteks. Siin abistatakse neid, antakse neile ulualust, mõnele aga isegi Ameerika kodakondsus.

Ameerika Ühendriikide valitsevate ringkondade vastavad seadusandlikud abinõud annavad kogu sellele jõugule võimaluse tõsta oma nõndanimetatud kvalifikatsiooni. Viimase kahe ja poole aasta jooksul on Ameerika kongress vastu võtnud mitu seadust, mille järgi on sõjaministeriumil ja luure keskorganil lubatud „importida“ Ameerika Ühendriikidesse suuri kontingente välismaalasi, kes on ette nähtud spionaažitegevuseks.

1949. a. juunis võttis Ameerika Ühendriikide saadikutekoda vastu seaduse, mis tunduvalt laiendas luure keskorgani volitusi. Talle anti õigus tuua kitsendavaid immigratsiooniseadusi arvestamata Ameerika Ühendriikidesse sada välismaalast aastas, kes „abistavad“ Ameerika luuret. Seaduseelnõu arutamise ajal saadikutekojas keeldusid kongressi liidrid saadikutekoja liikmetele seletamast selle eelnõu ebaselgeid paragrahve, toetudes sellele, et seaduseelnõu detailne ja avalik arutamine oleks kahjulik „ühiskonna huvidele“.

1950. a. jaanuaris kiitis Ameerika senat heaks vabariiklase Lodge'i poolt esitatud seaduseelnõu, mis lubas sõjaministeriumil värvata kümme tuhat välisriikide alammat vanusega 18—35 aastat. Seaduseelnõu põhjendamisel ütles Lodge, et sellised välisriikide alamate grupid Ameerika relvastatud jõudude hulgas osutavad „suurt abi“ Ameerika vägede juhatajatele „sõjaliste operatsioonide teostamisel välismaal“.

Selle seaduse tõeliste eesmärkide määratlemisel oli palju avameelsem „Associated Pressi“ agentuuri korrespondent. Ta ütles, et arutluse ajal „anti mõista, et sõjaministeerium võib neid inimesi peale kõige muu kasutada luureteenistuseks“.

Lühidalt öeldes, selle seadusega sai sõjaministeerium võimaluse tunduvalt laiendada oma spionaažiaparaati.

1. juulil 1950 kirjutas Truman alla kolmandale seadusele, mille järgi lubati Ameerika sõjaväevõimudel värvata välismaal 2500 välismaalast. „United Pressi“ agentuuri korrespondendi sõnade kohaselt hakatakse neid välismaalasi „kasutama tõenäoliselt spioonidena“ Ida-Euroopa riikides endis ja nende läheduses. Selle seaduseelnõu kohta ütles vabariiklane Short (Missouri osariigist) saadikutekojas küünilise avameelsusega: „Oelgem ausalt — see on räpane asi.“

Toodud faktid illustreerivad eredalt Ameerika Ühendriikide valitsevate ringkondade hoolitsust Ameerika luure salajase agentuuri suurendamise eest. Nagu teada, oli teise maailmasõja ajal ainuüksi Strateegilise Teenistuse Büroo käsutuses 12 tuhandest inimesest koosnev agentuurivõrk. Nüüd aga on Ameerika luure agentide arv välismaa ajakirjanduse teateil tõusnud juba üle 100 tuhande. Ameerika Ühendriikide valitsevad ringkonnad, nagu seda tunnistavad nende poolt teostatavad seadusandlikud abinõud, taotlevad oma spioonide kaadri üsna tunduvat suurendamist.

Kellest siis koosneb ameerika imperialismi salajane armee?

Kõige suuremat tähelepanu pühendavad Ameerika Ühendriikide imperialistid Nõukogude Liidu ja rahvademokraatia maade vastu tegutseva salajase agentuuri kaadri komplekteerimisele. Iga valgekaartlane, kes visati Suure Sotsialistliku Oktoobrirevolutsiooni poolt ajaloo prügikasti, ja iga rahvademokraatia maa reetja võetakse Ameerika Ühendriikides vastu avasüli ja kasutatakse otsekohe ära õõnestustööks. Ameerika Ühendriikides leidsid peavarju niisugused tegelased, nagu Kerenski, „Doni ataman“ Popov, esseer Zenzinov, endine vürst Beloselski-Belozjorski ja paljud nendetaolised nõukogude rahva vaenlased. Kõiki neid ühendas elajalik viha nõukogude rahva vastu ja nad kõik läksid suurima heameelega ameerika imperialistide teenistusse.

Ameerika Ühendriikides on loodud palju niisuguseid valge-emigrantlikke organisatsioone, nagu „Tolstoi fond“, „Vene-Ameerika liit väljaspool NSV Liitu elavate venelaste kaitsmiseks ja abistamiseks“ jt., kes varustavad Ameerika luuret spioonide ja diversantidega.

Teise maailmasõja ajal lõi üks suurimaid Ameerika Ühendriikide valge-emigrantlikke organisatsioone — „Tolstoi fond“ sidemed paljude Euroopa riikides asuvate NSV Liidu õelaimate vaenlastega. Paadunud hitlerlane, New Jersey peapiiskop Vitali aitas selle „fondi“ ninameestel luua kontakti fašistlike kirikutegelastega ja teiste Saksamaal elavate Nõukogude-vastaste elementidega.

Kõigile neile isikuile hakkas „fond“ regulaarselt saatma toiduainetepakke, kusjuures see toimus hitlerlike luureorganite otsesel kaasabil, sest ilma nende teadmata ei oleks saadud pakke toimetada ei Saksamaale ega tema poolt okupeeritud maadesse.

Pakkide saajad hakkasid varsti üksteise järel saabuma New Yorki ja — mis on väga iseloomustav — nad kõik said siin ilma vähimate raskusteta kõik õigused alaliselt elada Ameerika Ühendriikides. Riigidepartemang ja teised Ameerika võimud osutasid kõigile neile isikuile erist vastutulelikkust. See vastutulelikkus saab mõisteta-vaks, kui võtta arvesse, et „fond“ tegutses Ameerika luure ülesandel, kes otsis kõikjal inimesi, kes oleksid sobivad õõnestustööks NSV Liidu vastu.

Pärast sõda sai „Tolstoi fond“ üheks kõige suuremaks Ameerika luure jaoks spioonide, provokaatorite ja diversantide värbamise keskuseks. Ühendriikide võimude ülesandel meelitab „fond“ New Yorki niinimetatud „ümberasustatud isikuid“ Nõukogude kodanike hulqast, agiteerib neid mitte tagasi pöörduma NSV Liitu, koolitab nad igati välja ja sunnib neid reetma oma kodumaad.

Sedalaadi väljakoolitamise kohaks sai „fondile“ kuuluv farm „Reed farm“, mille kinkis fondile keegi rikas ameeriklanna. Asudes kõrvalises metsarikkas kohas mööda Hudsoni jõge ülespoole, Sofferni linnakese lähedal (New Yorgi osariigis), vastab „Reed farm“ täielikult oma ülesandele — olla spioonide värbamise kohaks.

Õõnestustööks NSV Liidu vastu püüab Ameerika luure ära kasutada Ühendriikides elavaid ukraina valgekaart-

lasi. Teatavasti elab Ameerika Ühendriikides umbes miljon ukrainlast, kellest enamik on progressiivsete vaadetega. Ainult tühine vähemik kuulub mitmesugustesse ukraina natsionalistlikesse ja fašistlikesse organisatsioonidesse. Nende hulgas on suurimaks organisatsiooniks UNO (Ukraina Natsionalistide Organisatsioon), mis kujutab endast spioonide, diversantide ja terroristide rahvusvahelist jõuku ja mis seisab rea imperialistlike luurete teenistuses. Enne teist maailmasõda ja selle sõja ajal sai UNO-st peamiselt Ameerika luure filiaal. Käesoleval ajal asub UNO peakontor Münchenis, s. o. Ameerika okupatsioonitsoonis Saksamaal.

Nagu teada, ajasid hitlerlikud okupandid sõja ajal Saksamaale sunnitööle miljoneid Nõukogude kodanikke ja teiste Euroopa riikide alamaid. Selleks, et kindlustada koju tagasipöördumine kõigile neile, kes asusid väljaspool oma kodumaa piire, sõlmisid NSV Liidu, Ameerika Ühendriikide, Inglismaa ja Prantsusmaa valitsused juba sõja ajal erilised kokkulepped niinimetatud „ümberasustatud isikute“ repatrieerimise kohta.

Ausalt täites oma kohustusi, andis Nõukogude valitsus Hitleri-vastase koalitsiooni riikide kõigile alamaile, kes asusid Nõukogude valitsuse kontrolli all oleval territooriumil, võimaluse tagasi pöörduda oma kodumaale. Täiesti teisel seisukohal on Ameerika Ühendriikide, Inglismaa ja Prantsusmaa valitsused, kes peavad oma okupatsioonitsoonides vägivaldselt kinni sadu tuhandeid Nõukogude kodanikke.

Uhinunud Rahvaste Organisatsiooni sildi all tegutsenud ROS (Rahvusvaheline Organisatsioon Sõjapõgenike Küsimustes) organiseeris Saksamaa läänetsoonides ja Austrias sadu laagreid ümberasustatud isikute jaoks. Ainuüksi Saksamaa Ameerika okupatsioonitsoonis on 400 niisugust laagrit. Juba seitsmendat aastat pärast sõja lõppu hoiavad ameerika ja inglise imperialistid neis laagrites šantaaži, hirmutamise, terrori ja sõjaväejõudude abil kinni nõukogude inimesi, kes langesid nende kätte Saksamaal.

Fašistlik-natsionalistlikud organisatsioonid, mis loodi Saksamaa ja Austria läänetsoonides, teevad „ümberasustatud isikute“ laagrites süstemaatilist vaenupropagandat NSV Liidu vastu.

Kõigi nende Inglise-Ameerika ja Prantsuse okupatsioonitsoonides tegutsevate fašistlike organisatsioonide niidid ulatuvad Ameerika Ühendriikides, Inglismaal ja Prantsusmaal asuvate valge-emigrantlike organisatsioonideni. Umberasustatud isikute eest „hoolitsemise“ ettekäändel teevad valge-emigrantlikud organisatsioonid suurimaid jõupingutusi selleks, et täiendada „mittetagasipöördujate“ ja niinimetatud „poliitiliste emigrantide“ ridu, kasvatada nad ümber fašistlikus vaimus ja anda nad seejärel üle vastavate välismaiste luurete korraldusse.

Reeturid, kes nimetavad endid „poliitilisteks emigrantideks“, on tegelikult üks liik inimkonna jätiseid, kellest Ameerika luure intensiivselt komplekteerib oma agenduurile kaadrit.

„Surnud hinged — need on teatud viisil täielik rämp,“ ütles Gogoli Manilov vestluses Tšitšikoviga. Teatavasti ei nõustunud Pavel Ivanovitš oma kaasvestleja säärase hinnanguga ja lausus sügavamõtteliselt: „Üpriski mitte rämp.“

Ameerika luure juhid ilmutavad täielikku solidaarsust Tšitšikoviga ja kasutavad laialt poliitiliste laipade teeneid, pannes neile õige suuri lootusi. Hiljuti kirjutas ameerika ajakiri „Saturday Evening Post“ täiesti tõsiselt: „Väga suureks inimressursside allikaks, mida seni pole kasutatud, on poliitilised emigrandid.“

Ameerika Ühendriikide luure kaadri täiendamise pärast ei muretse üksnes „Saturday Evening Post“. Ajakiri „Ameerika Leegion“ (samanimelise sõjalis-fašistliku organisatsiooni häälekandja), avaldades artikli pealkirjaga „Inimesed, kes tegelevad salakuulamisega Ühendriikide kasuks“, ülistab avalikult spiooniametit ja kutsudes ameeriklasi üles „patriootilistele tunnetele“, püüab neid õhutada astuma Ameerika luure teenistusse. Artiklis jutustatakse Ameerika luure kümneist tuhandest agentidest, kes hangivad sõjalist informatsiooni ja organiseerivad niinimetatud „opositsiooni“ rahvarežiimile Ida-Euroopa maades.

Artikkel lõpeb „ilukõnelise“ üleskutsega: „Need, kes oma andmetelt sobivad salajaseks tööks välismaal ja jälitustööks Ameerikas, peavad pöörduma „luure keskgani“ poole Washingtonis.“ Ajakiri töötab „täielikku

tööga kindlustatust" kõigile, kes vastavad sellele üleskutssele.

Säärasel vägagi omapärasel teel püüab Ameerika luure lahendada endale salajase agentuuri kaadri otsimise ja värbamise küsimust. Kuid sel alal jääb pakkumine ilmselt maha nõudmisest!

Teatavasti on tööpuudus Ameerika Ühendriikides võtnud laia ulatuse. Sajad tuhanded inimesed hulguvad tööd otsides mööda maad ja virelevad. Ameerika tööturul ületab pakkumine mitmekordselt nõudmise ja tööpuudus on haaranud eranditult kõik füüsilise ja vaimse töö alad. Ainult kahe „elukutse“ esindajate järele suureneb Ameerika Ühendriikides nõudmine iga päevaga: inimeste järele, kes soovivad astuda Ameerika Ühendriikide relvastatud jõudude ridadesse, hakata elukutselisteks mõrvariteks, ja inimeste järele, kes on valmis ennast pühendama provokaatori, spiooni, diversandi ja terroristi ametile. Nende kahe kategooria järele on Ameerika Ühendriikides tohtu nõudmine.

Ameerika „teadus“ spioonide, diversantide ja mõrvarite ettevalmistamise teenistuses

Luureteenistuse kaadri ettevalmistamise küsimusele on Ameerika Ühendriikide valitsevad ringkonnad alati pööranud suurt tähelepanu.

Oma raamatukeses „Ameerika luure tulevik“ jutlustab George Petty kõrgema õppeasutuse lõpetanud ameeriklastest koosneva massilise spionaaziagentuuri ideed. Nende hulgast niisugused, kes ei hakka elukutselisteks spioonideks, tuleb Petty meelest arvata reservi ja ära kasutada sõja ajal.

Teise maailmasõja ajal, eriti aga pärast sõja lõppu, on kaadri ettevalmistamine Ameerika luurele olnud kõige tihedamalt seotud kõrgema tsiviilhariduse süsteemiga. Ameerika ülikoolides valmistatakse ulatuslikult ette „spetsiaalset kaadrit“ mitmekesise „uurimistöö“ jaoks maailma mitmesugustes maades. Nii näiteks valmistavad Kolumbia ülikooli viis instituuti ette „kvalifitseeritud pedagoogide ja administraatorite kaadrit, kel on spetsiaalseid teadmisi ja arusaamist“ Briti impeeriumi, Ida-Aasia, Ladina-Ameerika, Prantsusmaa ja Saksamaa

„rahvaste poliitiliste, majanduslike ja sotsiaalsete küsimuste alal“.

Teise maailmasõja ajal tõusis Ameerika Ühendriikides tunduvalt avalikkuse huvi Nõukogude Liidu ja vene keele õppimise vastu, nõukogude teaduse saavutustega ja nõukogude rahva eluga tutvumise vastu.

See ameeriklaste massiline tung avardada oma kujutlusi Nõukogude Liidust ja süvendada vastastikust arusaamist mõlema rahva vahel oli täiesti loomulik; selle kutsus esile Nõukogude Liidu pidevalt kasvav võimsus, NSV Liidu rahvaste kangelaslik võitlus hitlerliku agressiooni vastu. Kõik eesrindlikud inimesed imetlesid nõukogude rahva võrratuid jõupingutusi võitluses kogu inimkonna kõige õelama vaenlase — fašistliku Saksamaa vastu.

Ameerika progressiivse avalikkuse niisugused „venesõbralikud meeleolud“ hirmutasid reaktsiooni. Kõigepealt ilmutas selle küsimuse vastu kõige elavamalt huvi „Rockefelleri fond“. Viimane on Wall Streeti hiiglasuur, niinimetatud „kultuur-hariduslik“ organisatsioon, mis on kõige tihedamalt seotud Ameerika luurega ja sageli finantseerib selle üritusi.

1945. a. juunis assigneeris „Rockefelleri fond“ 250 tuhat dollarit „vene instituudi“ asutamiseks Kolumbia ülikooli juurde. Instituudi juhtimisele tõmbas „Rockefelleri fond“ kaasa ka professor Jeroid Robinsoni. Nagu juba märgitud, oli Robinson sõja ajal Strateegilise Teenistuse Büroo „vene osakonna“ juhataja. Pole juhuslik, et Kolumbia ülikooli „vene instituudi“ etteotsa on pandud säärane paadunud salakuulaja, kes juba palju aastaid „uurib Venemaad“.

Robinsonile sobivatena on valitud ka teised „vene instituudi“ „õppejõud“. Et saada neist ettekujutust, piisab sellest, kui nimetada Brazuli, endist tsaari-ohranka agenti, kes elab Ühendriikides 1916. aastast altes. Asunud elama New Yorki, saavutas see nuhk ja provokaator seal kiiresti „Venemaa tundja“ positsiooni. Kolumbia ülikoolis ja teistes Ameerika kõrgemates õppeasutustes pidas ta loenguid „vene kirjandusest“ ja teistel „vene“ teemadel. Brazul on paljude Nõukogude-vastaste võltsingute autoriks, missugustega ta varustas Ameerika valitsusorganeid.

Kolumbia ülikooli „vene instituut“ avati 1. juulil 1946.

Käesoleval ajal on Ühendriikide riigiteenistuses juba 100 inimest instituudi endistest kuulajaist; suur osa neist on armee ja sõja-õhujõudude tegevteenistuses, samuti ka diplomaatilisel tööl.

Hiljuti avaldas „Rockefelleri fond“ teate, et ta andis Kolumbia ülikooli „vene instituudile“ veel 420 tuhat dollarit „Venemaa-eriteadlaste“ ettevalmistamiseks. See on juba kolmas toetus, mille „Rockefelleri fond“ on andnud Kolumbia ülikoolile nimetatud eesmärgil.

Käesoleval ajal on „Venemaaga seotud riiklike, majanduslike, ajakirjandusalaste ja akadeemiliste küsimuste eriteadlaste“ ettevalmistus võtnud Ameerika Ühendriikides väga laia ulatuse. Sellele tööle on peale Kolumbia ülikooli rakendatud veel rida teisi Ühendriikide kõrgemaid õppeasutusi, nagu Harvardi, Pennsylvania, Yale'i, Syracuse'i, Minnesota, Michigani ja Loode ülikool. On avatud „vene teaduskonnad“ ameerika juhtivate naiskolledžite — Vassari ja Smithi kolledži juures.

Paralleelselt nende abinõudega, mida teostatakse kõrgema tsiviilhariduse süsteemis, tegeleb „vene küsimuste alal“ eriteadlaste ettevalmistamisega ka Ameerika Ühendriikide sõjaministeerium.

Selleks, et Ameerika armee ohvitseri- ja reakoosseisu hulgast ette valmistada luure kaadrit, kelle ülesandeks oleks õñnestustöö NSV Liidu vastu, kasutatakse laialt armee „keeltekooli“ Monterey linnas.

Nimetatud kooli tegevusele heidab mõningat valgust ameerika ajakirja „Time“ teade. Oma numbris 23. juulist 1951 toob see ajakiri rea andmeid, mis iseloomustavad Ameerika armee niinimetatud Monterey keeltekooli tegevuse suunda. Juba kümme aastat saavad ameerika sõdurid ja ohvitserid (kapralist kuni polkovnikuni) selles koolis spetsiaalse ettevalmistuse näiliselt tõlkide ja „okupatsiooniteenistuse ametnikena“, tegelikult aga õpetatakse siin spionaaži teostamise ning diversioonide ja terroristlike aktide organiseerimise meetodeid. Kooli juhatab paadunud ameerika salakuulaja polkovnik Charles Barnwell; õppejõududeks selles koolis on reeturid, kes on põgenenud rahvademokraatia maadest.

Ulesvõte, mille avaldas ajakiri „Time“, annab kujukat tunnistust klassitundide iseloomu kohta „keeltekoolis“. Fotol kujutatud õpetaja ja rühm kuulajaid, kellest üks lamab põrandal parašütisti ülikonnas, ei tegele

hoopiski mitte vene keele peensuste õppimisega. Kuid esiplaanil pildistatud koolitahvel venekeelse pealkirjaga „Hüpe langevarjuga vaenlase territooriumi kohal“ ei jäta kahtlust, et õpetaja peab oma kuulajatega tundi, mille teemaks on nende eelseisev tegevus diversantidena Nõukogude territooriumil.

Ajalehe „New York Times“ teatel toimub õppetöö samasuguse meetodi järgi ka sõjalaevastiku „keelte-koolis“, mis asub Anacostias (Kolumbia föderaalringkond).

NSV Liidu vastu suunatud tegevuse jaoks valmistavad parašütiste-diversante eriti laialt ette Ameerika Ühendriikide sõja-õhujõud. 21. detsembril 1951 lasti Syracuse'i ülikoolist (New Yorgi osariik) välja 93 sõja-õhujõudude ohvitseri ja reameest, kes kujutasid endast rühma ettevalmistatud „spetsialiste vene keele alal“ ja kes olid läbi teinud 11-kuulise intensiivse õppekursuse. Peale vene keele „õppisid“ kuulajad Nõukogude Liidu ajaloo, geograafia ja majanduse erikursust, mis — nagu kirjutas ajaleht „New York Times“ — olevat vajalik „õhujõudude ülesannete täitmisel“. Ajalehe sõnade järgi ei arvatud kuulajaid õppeaja kestel välja õhujõudude koosseisust, vaid nad tegid läbi ka sõjalise väljaõppe.

Ülikooli lõpetamise tseremoonial viibinud brigaadikindral Matthew Dakelman, kes vastutab Ühendriikide sõja-õhujõudude väljaõppe eest, ütles, et lõpetajad ja järgnevate vastuvõtude kuulajad peavad andma „tähtsa panuse rahvuslikku kaitsesse“.

Sellest „New York Timesi“ teatest selgub täielikult, et Ameerika ülikoolid valmistavad Ameerika sõja-õhujõudude juhtimisel intensiivselt ette parašütistide-diversantide dessantrühmi, mis kavatsetakse paisata Nõukogude territooriumile. See ettevalmistus toimub „vene keele õpetamise“ ettekäändel. Muuseas, taolist „vene keele õppimise“ programmi teostab ka riigidepartemangu välis teenistuse instituut.

Meie poolt esitatud faktid tõestavad ümberlökkamatult, et sõjajärgsel perioodil valmistavad Ameerika Ühendriigid luureteenistuse kaadrit ette tohutul hulgal. Sealjuures pannakse erilist rõhku õhkulaskja-diversandi ja terroristi „profiiliga“ salajase agentuuri kaadri ettevalmistamisele. Samuti pühendab Ameerika luure suurt tähelepanu agentide-provokaatorite ettevalmistamisele,

keda kasutatakse töölis- ja demokraatlike organisatsioonide õõnestamiseks seestpoolt. Väljaõpetatavate kontingendi lakkamatu suurendamine ja üha uute ning uute koolide, kursuste ja igasuguste teiste õppeasutuste avamine kõneleb sellest, et sõjaõhutajad teevad ühe otsustavama panuse salajasele sõjale.

Kõrvuti luurekaadri maskeeritud ettevalmistusega kõrgema tsiviilhariduse süsteemis toimub Ameerika Ühendriikides viimasel ajal kolledžite ja ülikoolide lõpetanute avalik valik luureteenistuseks sobivate kandidaatide arvelevõtmiseks. Ajaleht „New York World Telegram and Sun“ avaldas hiljuti sõnumi, et Luure Keskvalitsus asus juba spetsiaalselt välja õpetama esimest väljavali tud lõpetanute rühma, mis koosneb 100 inimesest. Sel eesmärgil korraldatud kursuste juhataja polkovnik Matthew Bird ütles avameelselt, et kursuste ülesanne on „teha välismaine luuretöö elukutseks“. Eriainena õpetatakse neil kursustel vene keelt. Luure Keskvalitsus kasvatses juba järgmise aasta jooksul välja lasta kolm kursantide „voolu“.

Niinimetatud „voolumeetod“ salajase agentuuri kaadri ettevalmistamisel tõendab, et ameerika sõjaõhutajatel on erakordselt kiire.

Spetsiaalse väljaõppe saavad ka ameerika intelligentsi ladviku esindajad, kellest — nagu teatas ajakiri „Colliers“ — formeeritakse kõrgema järgu elukutseliste spioonide erilised rühmad. Komisjon, mis töötab Allan Dullesi juhtimisel, komplekteerib need rühmad silmapaistvaist ameerika teadlastest — sotsioloogidest, majandusteadlastest, ajaloolastest, side- ja transpordiala eriteadlastest.

Ulatuslikult valmistab Ameerika luure salajase agentuuri kaadrit ette väljaspool Ameerika Ühendriikide piire.

Selleks otstarbeks kasutab ta rea Euroopa riikide, nagu Šveitsi, Lääne-Saksamaa, Itaalia, Prantsusmaa, Rootsi ja Soome ning samuti ka mõnede Lähis-Ida riikide territooriumi.

Kõige „külalislahkemaks“ maaks ses suhtes on paraku Šveits. Juba esimese maailmasõja ajal andis Šveits ameerika spioonidele meelsasti laialdase võimaluse baseeruda tema territooriumil.

Käesoleval ajal valmistavad ameerika imperialistid

Šveitsi pinnal eriti ulatuslikult ette oma spioonide ja diversantide kaadrit. Välismaa ajakirjanduse andmeil on teada, et 400 ameerika üliõpilast, kes elavad Genfis ja selle ümbruses, valmistuvad ette tööks Ameerika spionaaživõrgus rahvademokraatia maades. „Üliõpilasi“ õpetatakse spetsiaalselt organiseeritud kolledžites, millest üks võtab enda alla „Hotel de Russie“ kaks korrust. Teised kolledžid on paigutatud villadesse, mis asuvad linna ümbruses. Kõigi nende „üliõpilaste“ ülalpidamise kulud Genfis katab Ameerika Ühendriikide sõjaministeerium.

Šveitsis on olemas ka teisi sama laadi õppeasutusi. Nii on Tessinis asutatud ameerika „ülikool“, mis valmistab ette kaadrit „poliitiliseks sõjaks Ida-Euroopa riikide vastu“. Prantsuse ajalehe „Liberation“ teatel on sedasama tüüpi ülikool avatud ka Strassbourgi linnas Prantsusmaal.

Itaalia ajaleht „Avanti“ teatab huvitavaid üksikasju ameerika agentide-provokaatorite ettevalmistamise koolist, mis asub Genfi järvel. Suure osa koolis õppijaist moodustavad endised saksa essesslased, itaalia fašistid, jugoslaavia tšetnikud, Pavelitši ustašid, degoollased jms. Kooli õpetajaskond koosneb Ameerika luure ohvitseridest. Kooli direktoriks on nimetuse „Moraalne ümberrelvastumine“ all tuntud fašistliku organisatsiooni juht Frank Buchmann. Kooli ülesandeks on ette valmistada agentuuri õhnestustöö tegemiseks Lääne-Euroopa ja rahvademokraatia maade pahempoolsetes parteides.

Ameerika luurekoolide ja parašütistide-diversantide ettevalmistamise koolide laialdane võrk asub Lääne-Saksamaal. Need koolid paiknevad üldreeglina keelatud tsoonides. Üks niisugune kool asub näiteks endises Hitleri suvilas Berchtesgadeni linna lähedal. Seda kooli juhatab ameerika polkovnik Smith. Teine kool asub Müncheni lähedal Wertharhofis; seda juhatab ameerika major Henry. Nendes koolides välja õpetatud parašütistid-diversandid paisatakse rahvademokraatia maadesse.

Faktid tõestavad, et ka niisugune „neutraalne“ riik nagu Rootsi on andnud oma territooriumi ameerika spioonide kaadri ettevalmistamiseks. Rootsi progressiivne ajakirjandus teatab, et Göteborgis on metodistide usulahu kohaliku organisatsiooni koolimajas avatud kursu-

sed „Ameerika relvastatud jõudude veteraanidele“. Nendel kursustel, mis on saanud nimetuse „Suvekool“, õpetatakse 46 Ameerika Ühendriikidest saabunud „endist ameerika sõjaväelast“, kes „tunnevad huvi“ Rootsi ajaloo, sotsioloogia ja poliitika vastu. Kooli juhatavad ameerika professorid Miller, Tomlinson ja Philipps.

Ameerika agressorid valmistavad intensiivselt ette salajast agentuuri õõnestustööks Lähis-Ida maades. Ameerika ülikooli juures Beirutis on asutatud eriline osakond selle „Trumani programmi neljanda punkti eriteadlaste“ ettevalmistamiseks, mis endast kujutab niinimetatud „programmi tehnilise abi osutamiseks vähearenenud maadele“. Ülikooli võetakse vastu üliõpilasi kõigist Araabia maadest Ameerika missiooni ilmtingimatul heakskiidul. Ameerika ülikool Beirutis muutub keskuks, kus valmistatakse ette kaadrit Ameerika agressiivsete plaanide teostamiseks Lähis-Idas. Pärast vastava ettevalmistuse saamist on need „spetsialistid“ kohustatud töötama vähemalt üks aasta Ameerika vastava missiooni juhendusel.

Vastavalt Ameerika luure koolide ja kursuste agentuurilisele profiilile domineerivad nende õppeprogrammides ühed või teised distsipliinid. Nii näiteks õpetatakse spioonide koolides luureandmete hankimise meetodeid; niinimetatud „aktiivse luure“ kaadri ettevalmistamisel pööratakse erilist tähelepanu diversiooni- ja terroristlike aktide organiseerimise meetoditele, praktilistele harjutustele inimeste ja dokumentide röövimise alal, igasuguste võtete õpetamisele, kuidas põgeneda valve alt jne. Praktilistes tundides õpetatakse nende koolide kuulajale, kuidas käsitseda spetsiaalseid relvi (nagu seda on kõlatu revolver niisuguse seadeldisega, mis summutab laskmise heli) ja kuidas kasutada mitmesuguseid seadeldisi diversioonide teostamiseks.

Ameerika luure kannab erilist hoolt selle eest, et organiseerida spioonide, diversantide ja terroristide toimetamist nendesse riikidesse, kus neil tuleb tegutseda.

Oma õõnestava agentuuri paiskamiseks NSV Liitu ja rahvademokraatia maadesse kasutab Ameerika luure nii legaalseid kui ka illegaalseid kanaleid. Legaalses korras saadetakse see agentuur teistesse riikidesse diplomaatliste ja konsulaaditöötajate ning kaubanduslike esindajate näol. Väga sageli saadavad välismaa luured oma

agentuuri ajalehtede ja ajakirjade korrespondentide näol. 1951. aastal andis Ameerika Ühendriikide riigidepartemang välja direktiivi, mille järgi iga ameerika ajakirjanik, kes sõidab tööle välismaale, on kohustatud läbi tegema Föderaalsete Juurdlus- ja Luurebüroo kontrolli.

Püüdes saata oma salajast agentuuri NSV Liitu, kasutavad imperialistlikud luured sõjajärgsel perioodil nende Nõukogude kodanike repatrieerimist, kes Suure Isamaasõja aastail sattusid Euroopa riikide territooriumile. Püüdes neid Nõukogude kodanikke värvata oma agentideks, paigutab Ameerika ja Inglise luure nad erikoolidesse, kus nad õpetatakse välja salakuulajateks, ning saadab seejärel NSV Liitu. Kuid nõukogude inimesed keelduvad olemast relvaks imperialistide käes. Toome ühe näite nõukogude patriootide ustavusest oma kodumaale. Nõukogude kodanik J. J. Stefanovitš elas kuni 1944. aastani Vilniuses, kust hitlerlased ta ajasid Prantsusmaale. Siin mobiliseeriti ta vägivaldselt Andersi valge-emigrantlikku poola armeesse ja saadeti ühe allüksusega Inglismaale.

Inglismaal määrati Stefanovitš NSV Liitu ja Poolasse saadetavate salakuulajate-diversantide kooli. Kuid Stefanovitš ei tahtnud saada reeturiks, põgenes koolist, ilmus NSV Liidu saatkonda Londonis ja avaldas soovi tagasi pöörduda kodumaale. Stefanovitši palve rahuldati ja ta sai võimaluse sõita tagasi kodumaale.

Erakordselt raske on salajase agentuuri saatmine illegaalsel teel. Sel puhul püütakse minna salaja üle mandripiiri või maanduda kuskil NSV Liidu rannikul. Piirivalve ja piiriäärse elanikkonna suurima valvsuse tõttu on NSV Liidu ja rahvademokraatia maade mandri- ja merepiiride ületamine niivõrd raske, et Ameerika luure on hakanud oma agentuuri saatmiseks kasutama õhuteed.

Üle piiri saadetavaile agentidele antakse võltsitud dokumendid ja erivarustus, mille hulgas on tavaliselt laskemoon ja vahendid diversiooniaktide teostamiseks, kaardid, kompassid, isiklikud relvad ja sidevahendid, mis koosnevad raadiovastuvõtu- ja -saatejaamadest.

Väga huvitavaks dokumendiks, mis leiti mõnede ameerika parašütistide-diversantide juurest, on „Parašütisti märkmik“ („Parashyt log-record“). See on väike, tiku- toosis veidi suurem kollane raamatuke, millel on

Uhendriikide sõjaväeameti pitser ja raamatu klassifitseerimise märk — „vorm 46“.

Raamatukese esimesel leheküljel on tekst, mis näitab ta ülesannet: „See vorm on sisse seatud kõigi parašütistide jaoks. Ta on määratud väljaantud vahendite arvestamiseks ja teda tuleb hoida parašütisti salataskus kogu teenistusaja vältel.“

Raamatus on palju sissetuleku- ja väljamineku-lahtreid parašütistile-diversandile antud rahasummade, tehniliste materjalide ja toiduainete arvestamiseks. Iga asja väljandmise kinnitab Ameerika luure ohvitser allkirja ja pitseriga. Tehtud kulutuste kohta peab raamatu omanik kõige üksikasjalisemalt aru andma.

„Parašütisti märkmik“ sarnaneb väga sissetulekute ja väljaminekute kannetega raamatupidamises. Wall Streeti ninamehed nõuavad, et nende poolt demokraatia ja sotsialismi leeri saadetud salaagendid mitte ainult teostaksid seal mõrvu ja diversioone, vaid annaksid ka kõige üksikasjalisemalt aru iga kulutatud summa kohta.

Agentide toimetamist nende tulevase tegevuse territooriumile teostab Atlandi liidu relvastatud jõudude väejuhatuse sõja-õhujõudude staap, kes selleks otstarbeks kasutab spetsiaalseid transportlennukeid. Nagu on kindlaks tehtud, lendavad need lennukid välja baasidest, mis asuvad Lääne-Saksamaal, Jugoslaavias, Kreekas ja mõnedes teistes riikides.

1951. aasta detsembri esimestel päevadel rikkus Ameerika sõjaväe transportlennuk Rešitsi linna rajoonis Rumeenia riigipiiri ning seejärel, pärast lendu Rumeenia territooriumi kohal, Gyula linna rajoonis Ungari Rahvavabariigi piiri ja püüdis teostada lende Ungari territooriumi kohal. Sattunud aga sellesse tsooni, kus paikneb rahulepingu põhjal Ungaris asuv Nõukogude lennuvägi, sundisid Nõukogude hävituslennukid ta maanduma aerodroomil Papa linna rajoonis.

Meeskonna liikmete ülekuulamisel selgus, et nad on Ameerika 12. õhuarmee 85. rühma sõjaväelased. Lennuki järelevaatusel tehti kindlaks, et selle lennuseadeldised on täiesti korras ning et sidevahendid ja aparatuur võimaldavad lennukit juhtida ka öösel kõige raskemates ilmastikutingimustes. Kõik see ning samuti ka lennumarsruudi uurimine ja meeskonna kvalifitseeritud koosseisu olemasolu annavad tunnistust sellest, et antud

juhul leidis aset Rumeenia ja Ungari piiri ettekavatsetud rikkumine, mida Ameerika lennuk teostas kindla eesmärgiga.

See eesmärk saab selgeks, kui tutvuda Ameerika lennuki pardalt leitud varaga. Lennukist leiti NSV Liidu tähtsamate rajoonide, sealhulgas ka Ukraina NSV ja Volgamaa sõjalised operatiivkaardid, samuti Tšehhoslovakkia, Rumeenia ja Ungari kaardid ning kaasaskantav raadiojaam, mis oli pehmes pakendis ja varustatud niisuguse seadeldisega, et teda võib langevarjuga alla visata. Raadiojaam ei olnud ette nähtud lennuki pardal töötamiseks, vaid välitingimustes kasutamiseks. Lennukist leiti ka kuus langevarju, kusjuures nende arv ja see koht, kus neid lennukis hoiti, kõneleb sellest, et need langevarjud polnud määratud meeskonna liikmete kasutuseks, vaid teisteks eesmärkideks. Peale selle leiti veel pakid 20 sooja tekiga, mis olid valmis seatud lennukilt allaviskamiseks.

Ungari ja Rumeenia riigipiiride rikkumine Ameerika lennuki poolt, tema lennu kestvus nende riikide territooriumi kohal, lennuki tüüp ja tema dessandivarustus, samuti spetsiaalne valik nimetatud riikide operatiivkaarte — see kõik tõestas ümberlükkamatult, et Ameerika väejuhatuse saatis lennuki selleks, et toimetada spioone ja diversante rahvademokraatia maade ja Nõukogude Liidu territooriumile.

Side oma salajase agentuuriga, mis tegutseb NSV Liidus ja rahvademokraatia maades, on Ameerika luurele paraku kõige keerulisemaks probleemiks. Seda ütlevad ka Ameerika Ühendriikide luure juhtivad tegelased ise. Keegi Sherman Kent näiteks, keda peetakse üheks „teoreetikuks“ luure alal, iseloomustades Ameerika praegust spionaažisüsteemi, kirjutab ajakirja „Reporter“ veergudel järgmist: „Efektiivse spionaaživõrgu loomine on erakordselt raske asi... Tulevasel spioonil peab olema tõeline või täpselt läbi mõeldud „maskeeriv“ elukutse, mille katte all ta võib välja uurida teiste riikide saladusi, ilma et ta reedaks oma ülesannet. Kui te lõpuks olete valmis toimetama oma inimest vajalikku riiki, peate talle kindlustama sidevahendid. Kui ta kasutab teie välismaal asuva ametliku esinduse (saatkonna, missiooni, konsulaadi jne.) sidevahendeid ja ta paljastatakse, siis võib tema tegevus tugevasti komplitseerida teie

välissuhteid kogu ülejäänud maailmaga. Kuid teiste sidevahendite korraldamine on nii raske või nii riskantne, et te võib-olla pole võimelised seda tegema."

Ameerika agentuuri side oma juhtkonnaga diplomaatliste kanalite abil — see on kõige levinum meetod. Selle kõrval rakendatakse viimasel ajal üha laiemalt ka raadioside meetodit. Sel eesmärgil värbab Ameerika luure erilise agentuuri, mille ülesandeks on ette valmistada salajasi peidukohti raadioaparatuuri hoidmiseks ning raadiovastuvõtu- ja -saatejaamu teenindavaid inimesi.

Mõningaist Ameerika luure õnnestustöö faktidest

30. mail 1948 avaldati ameerika ajakirjas „New York Times Magazin“ artikkel, milles väljendati kahetsust selle üle, et Ameerika Ühendriikidel ei ole tegelikult häid kaarte enamikust Vene territooriumi piirkondadest. „See asjaolu,“ märgiti artiklis, „on paraku meie ründava pommituslennuväe kõige suuremaks puuduseks õhukalale tungi puhul Venemaale. „Pimesi“ pommitamistel on tarvis omada kõige täpsemaid kaarte.“

Nõukogude Liidu kohta vajaliku luureinformatsiooni puudumine teeb ameerika imperialistid närviliseks. Aegajalt ilmub ameerika ajakirjanduses artikleid, mis kajastavad seda närvilisust. Selles suhtes on väga huvitav kellegi Harry Schwarz'i artikkel, mis hiljuti avaldati eespool nimetatud illustreeritud nädalalehes „New York Times Magazin“.

See Harry Schwarz, kes töötab nii riigidepartemangus kui ka „professorina“ ühes Ameerika ülikoolis, täpsemalt öeldes — on lihtsalt ameerika salakuulaja, kurdab oma artiklis, et nõukogude ajakirjandus ei avalda materjale, mis võiksid olla Ameerika luurele väärtuslike andmete allikaks.

Tõstes end esile „informatsiooni levitamise vabaduse“ kirgliku kaitsjana, pahandab Schwarz selle üle, et nõukogude ajalehed ja ajakirjad ei avalda andmeid NSV Liidu relvastatud jõudude kohta ja et neis pole leida mingeid üksikasju nõukogude aatomipommist...

Eriti rahulolematuks teeb Schwarz'i see asjaolu, et Nõukogude lennukite, tankide ja suurtükkide fotod, mis avaldatakse NSV Liidu ajakirjanduses, ei ole küllalt

täpsed. Niisugused fotoillustratsioonid ei rahulda „professor“ Schwarzi, sest neist ei saa ammutada mittemingisuguseid spionaaziandmeid.

Ent kuidas ka Schwarz tegi sõnu „informatsioonivabadusest“, ei pidanud ta siiski vastu ja lobises kogemata välja, mis eesmärgi tema „informatsioonivabaduse“ nõudmine taotleb. „Meile on hädavajalik,“ kirjutab ta, „tugev ja efektiivne luure, mis on võimeline võitma Nõukogude julgeolekuteenistust ja kindlustama meie planeerijaid tähtsaima informatsiooniga.“

Ameerika luurel ja tema peremeestel on täielik põhjus kurvastada oma ebaõnnestumiste pärast Nõukogude Liidus. Nende jõupingutused selleks, et saada NSV Liidu kohta spionaaziinformatsiooni või kahjustada meie kodumaad diversiooni abil, ei saavuta eesmärki.

Sõja lõppemise ja „lend-lease'i“ alusel hangete katkemise tagajärjel ei olnud enam vajalik Ameerika Ühendriikide sõjaväemissiooni ja tema perifeeriaesinduste olemasolu Nõukogude Liidus. Siiski püüdis Ameerika Ühendriikide valitsus neid igasugustel ettekäanetel alal hoida või asutada nende asemele teisi esindusi. Ta pöördus Nõukogude valitsuse poole palvega, et Ameerika Ühendriikide mereväeatašee abile NSV Liidus lubataks Odessas täita Ameerika Ühendriikide esindaja funktsioonid merevedude alal ja nende Ameerika laevade meeskondade teenindamise alal, mis toovad sellesse sadamasse UNRRA laadungeid. Nõukogude valitsus rahaldas selle palve.

1946. aastal määrati Ameerika Ühendriikide esindajaks Odessas Ameerika mereväeluure kaadriohvitser leitnant Drayer. Siin lõi ta kuritegeliku ühenduse Odessa tolliameti töötaja J-ga, kellel oma töö tõttu oli ametlik side Drayeriga.

Pärast ärasõitu Odessast jätkas Drayer sidet J-ga, kohtudes temaga siis, kui viimane käis ametiasjus Moskvas. Nõukogude organid panid tähele, et J. tegeleb salajaste sõjaliste andmete kogumisega ja sõidab süstemaatiliselt pealinna. J. tegevuse jälgimise tulemusena tehti kindlaks tema kuritegelik ühendus Drayeriga.

1948. a. aprillis võeti J. kinni Moskvas tolliameti majas sel momendil, kui ta kohtus kellegi tsiviilriideid kandva tundmatu inimesega. Kui riikliku julgeoleku esindaja astus Moskva tolliameti töötaja saatel tuppa, kus peeti

läbirääkimisi, hakkasid toas viibivad J. ja tsiviilriides tundmatu kiiresti taskutesse peitma mingisuguseid dokumente. Riikliku julgeoleku organite esindaja palus endale näidata neid pabereid ja võttis laualt mõned lehed, mida süüdlased ei olnud veel jõudnud peita. Kaasvestleja J. püüdis seejärel riikliku julgeoleku esindaja käest kiskuda äravõetud pabereid ja hakkas viimasele hoope jagama. Kui tal aga ei õnnestunud pabereid ära võtta, hakkas ta tema käes olevaid märkmeid väikesteks tükkideks rebima.

Hiljem tehti kindlaks, et tsiviilriides tundmatu on Ameerika Ühendriikide mereväeatašee abi leitnant Robert Drayer. Märkmikus, mis leiti J. juurest, olid üles tähendatud täiesti salajased sõjalised andmed, teistel paberitel aga needsamad andmed palju üksikasjalisemalt inglise keeles.

Süütõendid Drayeri vastu olid nii vaieldamatud, et Ameerika Ühendriikide saatkond ilma mingite vastuväideteta täitis NSV Liidu Välisministeeriumi nõudmise, et leitnant Drayer viivitamatult lahkuks Nõukogude Liidust.

Raamatu „Tõde Ameerika diplomaatidest“ autori Annabella Bucare'i sõnade järgi peeti Drayerit Ameerika luureteenistuse „tõusvaks täheks“. Tema eriliseks teeneks pidasid Ameerika Ühendriikide saatkonna juhid Moskvas seda, et ta hankis informeerijaks Odessa tolliameti töötaja.

Roullardist — Ameerika luure teisest „tähest“ NSV Liidus — juba kõnelesime. 1947. aastal likvideerisid NSV Liidu riikliku julgeoleku organid spioonide residentsi, mille Roullard oli asutanud Vladivostokis, kus ta oli Ameerika peakonsulaadi mereväeatašee abiks. Matusis, Roullardi lähim abiline, kes püüdis põgeneda Ameerika Ühendriikidesse, areteeriti.

Spionaažiinformatsiooni kogumise eesmärgil tegid paljud Moskvas oleva Ameerika saatkonna töötajad pikki reise mööda Nõukogude Liitu. Diplomaatilise posti kätetoimetamise ettekäändel sõitis näiteks Vladivostokki (kus tol ajal asus Ameerika peakonsulaat) endine Ameerika Ühendriikide mereväeluure kaadriohvitser, saatkonna atašee Louise Lücke. Saatkonna kolmas sekretär Friers sõitis ringi Kaukaasias, Kesk-Aasias ja Uraalis. Teised saatkonna töötajad võtsid ette sõite Odessasse, Mur-

manski, Arhangelskisse ja teistesse Nõukogude Liidu punktidesse.

Kõik need diplomaatilised töötajad püüdsid oma reise ajal sõlmida võimalikult rohkem tutvusi, katsusid neid kasutada informatsiooniallikana ning kogusid ühtlasi isikliku vaatluse teel sõjalisi spionaažandmeid. Pärast tagasitulekut koostasid nad põhjalikke „memorandumeid“, mis saadeti Ameerika Ühendriikide riigidepartemangule ja seejärel läbi töötati mitmesugustes Ameerika luureorganites.

Spionaažiga tegelesid NSV Liidus ka mõned ameerika korrespondendid. Uks neist, Ameerika raadioringhäälingu-kompanii „National Broadcasting Company“ ja Inglise agentuuri „Exchange Telegraph“ korrespondent Robert Magidov, kes oli vana kvalifitseeritud salakuulaja, esines rea aastate jooksul „NSV Liidu sõbra“ maski all. Selleks, et sügavamalt tungida nõukogude ühiskonda ja et laiendada luureinformatsiooni hankimise sfääri, abiellus Magidov venelannaga ja soetas endale suure hulga tuttavaid.

Salakuulaja-korrespondendi paljastas ta isiklik sekretär Cecily Nelson. See aus ameeriklanna jutustas Magidovi spionaažitegevuse iseloomust, sellest, et Magidovi poolt Ameerika Ühendriikidest saadud spionaaži-iseloomuga ülesanded sisaldasid instruktiivseid juhtnöore, kuidas paremini tutvuda ühe või teise nõukogude inimesega ja mis moel muretseda vajalikku informatsiooni.

Milliseid spionaažandmeid nõudsid siis Magidovilt tema peremehed „raamatute kirjastamise“ kontsernist?

Oma kirjas 29. juunist 1947 nõudsid nad, et Magidov esitaks andmeid maa-aluste ehituste kohta vastavalt järgmisele spetsiaalsele küsitluskavale:

„Kus asuvad? Strateegiline asend (rajoonid, mis on vähem pommitusohelikud, jne.)?

Kas saab kindlustada kaitset mürkgaaside vastu?

Kas saab kindlustada kaitset radioaktiivsete osakeste vastu?“

Teistel juhtudel nõuti Magidovilt spionaažandmete kogumist uurimistööde kohta aatomienergia alal, Nõukogude õhutranspordi, lennuväljade paiknemise jne. kohta. Seejuures anti talle korraldus: „Olge võimalikult täpne.“ Kogutud luureandmed saatis Magidov ära diplomaatilise postiga.

Ameerika Ühendriikide spionaažitegevuse suurimaks organiseerijaks NSV Liidus oli elukutseline salakuulaja, endine Ameerika saadik Moskvas kindralleitnant Bedell Smith. Saabunud Moskvasse, korraldas Smith saatkonna töö põhjalikult ümber, suunates selle peamiselt igasuguse luureinformatsiooni hankimisele. Sel eesmärgil komplekteeriti saatkonna aparaat suure hulga kaadri-salakuulajatega.

Smithi otsesel korraldusel paisati spionaažiandmete otsingule kogu saatkonna personaal. Nende andmete otsimisel luusisid saatkonna töötajad ringi mööda igasuguseid avalikke kohti — mööda kauplusi, restorane, kohvikuid, turge, raudteejaamu, teatreid jne.

Kuid kõik Smithi jõupingutused osutusid asjatuks. Ka sel juhul nurjus Ameerika luure spionaažitegevus Nõukogude Liidu vastu täielikult.

1951. aastal andis Berliini kirjastus „Rutten & Loening“ välja inglise ohvitseri Richard Squiresi raamatu „Sõjatee“. Selle raamatu kuuendas peatükis „Sõnad ja teod“ esitab autor materjale kindralmajor Robert Grow' päevikust, kes oli endine Ameerika sõjaväeatašee Moskvas. Selle ameerika kindrali päevik sattus raamatu autori kätte fotokoopiatena, missugused talle oli andnud üks ameerika ohvitser Frankfurdis Maini ääres. Squires kirjutab, et „see ohvitser oli läbiloetust niivõrd vapustatud, et ta otsustas päeviku fotografeerida ja palus mind leida moodus teha selle sisu teatavaks avalikule arvamusele“. Diplomaadi-spiooni salajane päevik sai teatavaks maailma avalikule arvamusele, mis seda vääriliselt hindas.

Millest siis kirjutab oma päevikus endine Ameerika sõjaväeatašee Moskvas?

„Meie löök peab olema suunatud vaenlase nõrgale kohale. Kuigi sõjaväelised ametkonnad tunnevad huvi eeskätt relvastumise küsimuste ja sõjapidamise meetodite vastu, peame aru saama, et see sõda on totaalne. Selle sõja pidamiseks on kõik vahendid head. Me peame arusaamisele jõudma, et selles sõjas ei ole ebaaus anda löök ka allapoole vööd.“

„8. jaanuar (kõik kuupäevad on 1951. aastast — V. M.), esmaspäev.

Sõitsin linna lõunaossa õhutõrjepatareide otsinguil, kuid ei avastanud uutes rajoonides midagi.“

„12. jaanuar, reede.

Kogu hommiku sõitsin Thornali ja Abbeliga linna kaguosas uutes suundades.

Me ei näinud ühtki õhutõrjepatareid, kuid kogusime mõningaid häid andmeid maastiku kohta.“

„20. jaanuar, laupäev.

Bush ja mina sõitsime kolm tundi lumesajus mööda linna ida- ja kaguosa; avastasime kolm õhutõrjepatareid.“

„28. jaanuar, pühapäev.

Tõusin kell kümme, einestasin, seejärel sõitsin metrooga „B“ ringini, jalutasin tund aega Frunze-nimelise Akadeemia rajoonis; ei avastanud midagi uut, kui mitte arvestada vanu ratsaväe hobusetalle, kus nähtavasti hoitakse mõningaid hobuseid.“

„21. märts, kesknädal.

Pope külastas mind, andis teateid õhutõrjepatareide kohta Leningradis ja kinnitas meie poolt siin tehtud tähelepanekuid.

Õhtul koostas ma projekti ettekandele selle vabriku kohta, mida me jälgime kuus kuud.“

Päevikus mainitud Pope oli Briti ametlik esindaja Moskvas. Päeviku märkmeist selgub, et spionaaži alal pidas Grow tihedat sidet mõnede teiste Moskvas olevate välismaiste esinduste töötajatega, kes töötasid tema ülesandel.

Kindral Grow pööras suurt tähelepanu reisimisele mööda NSV Liitu. Ta külastas Pskovi, Orjoli, Vladimiri, Muromit ja paljusid teisi linnu. Päevikust on näha, mis-sugused „vaatamisväärsused“ nimelt huvitasid kindral Grow'd igas tema poolt külastatud linnas. Pärast Muromi külastamist 1951. a. mais kirjutas Grow pettunult oma päevikusse: „Ei mingeid sõjalisi objekte. Ainult raudteesild kujutab endast head märklauda.“

Pärast Muromit külastas Grow Šaturat, mille külastamise puhul ta kirjutab järgmist: „Suur elektriyaam Šaturas töötab turbaga, mille määratu suured lademed asuvad läheduses. Suurepärane märklaud.“

1951. a. mais käis Grow Rostovis ja leidis, et Rostov on ilus linn, isegi „kõige ilusam kõigist Vene linnadest“, mida ta on näinud. Kuid Rostovi ilu oli Grow'le teisejärguliseks huviobjektiks. Tema peatähelepanu kõitis Rostovis midagi muud. „Sild on siin parim märklaud Vene-

maa lõunaosas," kirjutab Grow. „Selle silla purustamine üheaegselt Kavkazskaja raudteejaamas üle Kubani jõe viiva silla purustamisega põhjustaks seda, et kogu Kaukaasia osutuks äralõigatuks, kui mitte arvesse võtta vähesobivat teed Astrahani, mida on võimalik paralüserida. Meie arvestuste järgi on rongide liiklemine sellel magistraalil kõige intensiivsem Venemaal.“

Grow' päevikust on näha, et nii tema koosseisulised abilised Ameerika saatkonnast kui ka vabatahtlikud kolleegid mõningaist välismaa esindustest Moskvas tegid tema ülesandel süstemaatiliselt luuretööd ja sõitsid sel eesmärgil ringi mööda Nõukogude territooriumi. Päeviku märkmed annavad täiesti selgesti tunnistust sellest, et Moskvas asunud endise Ameerika sõjaväeatašee peamiseks tegevuseks oli Nõukogude pealinna õhukaitsevõrgu uurimine ja Ameerika lennuväele märklaudade valimine.

Isegi kogu oma salakuulaja-piiratuses tegi Grow ometi õige järelduse nõukogude inimeste tõelistest meeleoludest. „Me ei tohi arvata,“ konstateerib ta, „et vere rahvas vihkab oma valitsust. Ta toetab seda.“ Kurvastades selle üle, kirjutab ta: „Me peame ära kasutama kõik vahendid, et õhnestada nõukogude inimeste usaldust ja ustavust oma korrale. Me peame nad viima selleni, et nad kaotaksid usu kommunistlikku juhtkonda.“ Ameerika salakuulaja lõkkelelõõnud kujutlusvõime ei suuda seda mõista, et kommunistlik partei ja nõukogude rahvas on üksmeelsed ja monoliitsed.

Grow' päeviku lehekülgedelt ilmus kogu maailma ausate inimeste ette ühe sõjaõhutaja jälk pale. On loomulik, et maailma demokraatlik avalikkus ootas põhjendatult Grow' vaadete hukkamõistmist.

Kindralmajor Grow anti siiski sõjakohtu alla. Mille eest siis?

Hoopiski mitte selle eest, et ta tahtis valla päästa sõda rahuarmastava riigi vastu, kelle külalislahkust ta kasutas salakuulamiseks. Ei. Sõjaõhutaja mõisteti sõjatribunali poolt süüdi selles, et — nagu teatab Ameerika ajakirjandus — „... ta kirjutas salajasi sõjalisi andmeid oma päevikusse, samuti selle eest, et ta vajalikul viisil ei hoidnud salajast sõjalist informatsiooni. Sõjatribunal võttis vastu otsuse avaldada Grow'le noomitus ja võtta temalt kuueks kuuks õigus töötada juhtivatel kohtadel“.

Ameerika Ühendriikide kohtunikud ei mõistnud Grow' süüdi mitte tema poolt inimkonna vastu toime pandud kuriteo eest, vaid pealiskaudsuse ja lohakuse eest spiooni kohustuste täitmisel. Arvestades noomitust, jätkab Grow veel innukamalt oma roimarlikku tegevust sõjaõhutajana, kuid edaspidi ei jäta ta enam asitõendeid kuriteo kohale. Niisugune on „õiglane“ kohus Ameerika Ühendriikides.

*

Ameerika ja inglise imperialistid arvestasid, et möödunud sõja käigus õnnestub neil viia oma relvastatud jõud Kesk- ja Kagu-Euroopa territooriumile enne Nõukogude vägesid. Nad lootsid, et selle tagajärjel on võimalik taastada nendes maades endisi reaktsoonilisi režiime, mis oleksid igati kuulekad imperialistlikele riikidele. Kuid võiduka Nõukogude Armee hoogne pealetung ajas segi kõik need arvestused.

Nõukogude Liidu maailma-ajalooline võit teises maailmasõjas viis selleni, et imperialismi süsteemist langes ära rida Kesk- ja Kagu-Euroopa maid ja et neis loodi rahvademokraatlik kord.

Mõistagi ei mahtunud rahvademokraatia maade kujunemine kuidagi imperialistliku reaktiooni plaanidesse. Toetudes oma suurtele kogemustele rahvavabastusliikumiste lämmatamisel, alustasid ameerika-inglise imperialistid viivitamatult oma õõnestustööd nende maade vastu.

Kohe pärast seda, kui Rumeenias tuli võimule demokraatlik valitsus, loob reaktiooniline pörandaalune 1945. a. märtsis jalamaid tiheda sideme Bukarestis oleva Ameerika Ühendriikide poliitilise esindaja Barton Berryga ja Ameerika missiooni nõuiku Melbourne'iga. Viimane sai värvatud spioonidelt isiklikult teda huvitavaid teateid. Nii andis talle natsionaal-tsaranistliku partei liige spioon Serditš andmeid Rumeenia armee olukorrast, vilja kogumisest ja jaotamisest riigis ning muud salajast informatsiooni. Ameerika luure juhtööride järgi koostasid rumeenia vandeseltslased valitsusevastase väljaastumise plaani ja hakkasid kogu maal looma pörandaaluseid poliitilisi ja sõjalisi rühmi. Ameerika sõjalise luure ohvitserid Hamilton ja Hull, kes töötasid Bukarestis oleva Ameerika Ühendriikide missiooni koos-

seisus, juhtisid otseselt vandeseltslaste õõnestavat tegevust.

Ameerika salakuulajate poolt juhitud terroristlikud rühmad valmistasid ette demokraatliku valitsuse liikmete tapmise, kavatsedes õhku lasta rongi, millega valitsuse juhid sõitsid pärast Moskvas viibimist tagasi Bukaresti. Kuna see katse ebaõnnestus, valmistasid vandeseltslased ette teise atentaadi, kavatsedes istungi ajal õhku lasta Rahvuskogu hoone, milleks nad otsustasid kaevata 300 meetri pikkuse tunneli.

Bulgaarias asutas Ameerika agent Nikola Petkov põrandaalused sõjalised fašistlikud organisatsioonid „Sõjaline Liit“, „Neutraalne Ohvitser“, „Tsaar Krum“. Nende organisatsioonide eesmärgiks oli kukutada demokraatlik valitsus relvastatud mässi abil. 1947. a. algul andis Petkov ülesande alustada diversioonilist ja terroristlikku tegevust, et kogu maal esile kutsuda korrallagedust, rahulolematust ja anarhiat, mille tulemusena oleks välismaistel vägedel olnud võimalik tungida Bulgaaria territooriumile. Bulgaaria fašistliku organisatsiooni ninamehed Nikola Petkov, Kosta Lultšev ja teised pidasid sidet Ameerika esindaja Burnsiga ja juhindusid tema näpunäidetest.

Alates 1944. a. suvest tegutsesid Poolas laialt hargnenud terroristlikud spionaazi- ja diversiooniorganisatsioonid „Wolność i Niepodległość“ (WIN), „Narodowe Siły Zbrojne“ (NSZ) ja „Organizacja Polska“ (OP), mis seadsid oma peaülesandeks demokraatliku korra kukutamise Poolas. Sel eesmärgil loodud relvastatud bandiitlikud salgad tapsid julgeolekuorganite töötajaid ja demokraatlikke tegelasi, organiseerisid diversioone, riisumisi jne.

Kohtuprotsessid nende fašistlik-terroristlike organisatsioonide ninameeste üle näitasid, et Poolas olevad Ameerika Ühendriikide esindajad osutasid fašistlikule põrandaalusele kõige tõhusamat abi. Ainuüksi poole aasta jooksul (1945. a. viimased ja 1946. a. esimesed kuud) võtsid Poola julgeolekuorganid Poolas areteeritud ja põranda all tegutsenud rahvademokraatliku korra vaenlastelt ära 440 tuhat Ameerika dollarit ja 19 kilogrammi kulda, mis olid saadud Ameerika luurelt.

Kõigil Ameerika ametlikel esindajatel rahvademokraatia maades on haruldane kiindumus „turismisse“. Oma erilise reisimiskirega paistavad silma Ameerika

Uhendriikide sõjaväeatašeed. Nendes maades, kuhu atašeed on akrediteeritud, on tavaliseks nähteks vahejuhtumid seoses nende atašeede luuretegevusega. Nii näiteks võeti Ameerika sõjaväeatašee ajutine kohustetäitja Budapestis polkovnik Bernhard Thiele ja tema abi polkovnik Peter Kopčak kinni Nõukogude sõjaväeosa asukohas Ungari linna Papa rajoonis, kuhu nad olevat satunud „juhuslikult“. Kinnivõtmise juures avaldasid ameeriklased vastupanu ja püüdsid põgeneda. Seda kaheldamatut spionaažifakti tõttas ameerika ajakirjandus ära kasutama, et tõsta metsikut hädakisa, nagu oleks nõukogude sõjaväepatrull „ära röövitud“ kaks ameerika ohvitseri.

Endine Ameerika sõjaväeatašee Poolas polkovnik Jessie armastas väga teha „autoekskursioone“ kaugele Varssavist. Korduvalt tehti kindlaks, et ta matkade ajal pildistas intensiivselt mitte niivõrd maastikku, kui võrd mitmesuguseid tähtsaid objekte. Jessie poolt sedalaadi „meelelahutuse“ eesmärgil teostatud autosõit Jelenia Górasse tegi lõpu Poola valitsuse kannatusele. Polkovnikult ära võetud „Leica“-süsteemi fotoaparaadi filmil oli selgelt jäädvustatud see, mis köitis salakuulaja tähelepanu. Spionaažis paljastatud atašee vangistati ajutiseks Poola võimude poolt.

Ameerika Uhendriikide ametlike esinduste ruumides, nende asutuste töötajate ja nende tuttavate korterites, aga ka mitmesugustes avalikes kohtades (teatrites, võõrastemajades, restoranides) käis kõige aktiivsem värbamistö. Kohaliku seltskonna esindajatega „kontakti“ loomise eesmärgil praktiseeriti laialdaselt bankettide, pidude ja intiimsete kohtamiste korraldamist. Igasugustel ettekäaneltel jagas külalislahke pererahvas kahel käel kingitusi.

Värbamise eesmärgil ja spionaažiinformatsiooni hankimiseks praktiseerib luure salaugaste organiseerimist. Uhe Ida-Euroopa riigi pealinnas avastasid riikliku julgeoleku organid kaks niisugust „salongi“, mida pidasid ülal Ameerika luure agendid. Nendes „salongides“ korraldati joominguid, kus moraalselt ebakindlaid inimesi püüti spionaaživõrku. Samasuguseid salaurkaid asutati ka teiste rahvademokraatia maade pealinnades.

Rahvademokraatia maades panevad ameerika imperialistid oma lootuse diversioonide, terroristlike aktide ja

mässude organiseerimisele. Juba 1948. aastal kirjutas ameerika ajakiri „United States News and World Report“, et sel eesmärgil spetsiaalselt välja töötatud „projekt Iks“ näeb ette mässuliste jõukude organiseerimise „Ameerika juhtimisel“. Ajakiri kirjutas avameelselt ja küüniliselt: „Silmapaistvate kommunistide tapmist ergutatakse. Langevarjudel alla visatud ameerika agente... hakatakse kasutama kommunistmivastase tegevuse koordineerimiseks. Selle töö vabatahtlikud, kellede hulgas on palju teise maailmasõja põrandaaluste operatsioonide veteraane, sõidavad juba Washingtoni, oodates kohalemääramist.“

Tšehhoslovakkia julgeolekuorganite poolt areteeritud kellegi Joseph Kochi tunnistused valgustavad Ameerika luure röövellikku tegevust. Juurdlusel seletas Koch, et ta saadeti Tšehhoslovakkiasse Ameerika luure poolt ülesandega korda saata suurim terroristlik akt. Talle tehti ülesandeks lasta õhku parlamendihoone Rahvuskogu ja Tšehhoslovakkia valitsuse plenaaristungil ajal ja jätta Tšehhoslovakkia rahvas niimoodi ühe hoobiga ilma juhita. Selleks pidi Koch pugema parlamendihoone all olevasse kanalisatsioonivõrku ja panema sinna suure koguse lõhkeainet.

1948. aastal avastasid ja likvideerisid Tšehhoslovakkia riikliku julgeoleku organid sotsialistliku rahvapartei poolt organiseeritud vandenõu. Oma tegevusplaani olid vandeseltslased välja töötanud pisimate üksikasjadeni. Kõigepealt kavatsesid nad vallutada Praha raadiojaama ning riigi- ja ühiskondlike asutuste hooned. Spetsiaalsete relvastatud salkade abil kavatsesid vandeseltslased teostada sõjalise riigipöörde ja haarata võimu enda kätte.

1951. aastal paljastati Tšehhoslovakkias rühm reetureid, kes olid tunginud kõrgetele partei- ja riiklikele ametikohtadele. Seda kuritegelikku rühma juhtisid endine Tšehhoslovakkia Kommunistliku Partei peasekretär Rudolf Slanski, tema asetäitja Švermova, Brno oblasti parteikomitee esimene sekretär Otto Schling ja endine välisminister Klementis.

Kõik need kurjategijad olid omal ajal värvatud mitmesuguste välismaiste luurete poolt. Mõned neist teenisid varem Tšehhoslovakkia politseis, pärast seda aga gestapos, kes nad pärast hitlerliku Saksamaa lüüasaamist andis Ameerika ja Inglise luure käsutusse. Sellega, et

Tšehhoslovakkia rahvas paljastas ja tegi kahjutuks niisugused vaenlased, nagu Slanski, Schling ja Klementis, anti ameerika-inglise imperialistidele tugev hoop.

Albaanias tegutses rida põrandaaluseid fašistlikke organisatsioone, kes organiseerisid naftatööstuste süütamise Kutšovos, diversioone kaevanduses „Rubik“ ja teisi kahjurlikke akte. Fašistlikud terroristid valmistasid ette atentaadi albaania rahva juhile Enver Hodžale.

1951. a. algul paljastati Albaania-vastase agressiooni plaan, mis on tuntud nimetuse all „Välk“. Selle röövelliku plaani järgi pidid Albaaniale kallale tungima kaks Kreeka diviisi ning üks diversiooni- ja dessantvägede brigaad, mis koosnes põgenenud albaania sõjaroimareist. Samuti sai Albaania valitsusele teatavaks, et Ameerika Ühendriikides teostatakse 40 kreeka monarhistlik-fašistliku ohvitseri juhtimisel „ballistide“ (Albaania fašistliku organisatsiooni „Balli Kombetar“ liikmete) pataljoni väljaõpet. Õigeaegne „Välk“-plaani paljastamine ei lasknud ameerika imperialistidel teostada nurjatut agressiivset kavatsust albaania rahva vastu.

Kõigi sõjajärgsete aastate kestel teeb ameerika imperialistlik reaktsioon meeleheitlikke jõupingutusi, et oma legaalse ja illegaalse agentuuri abil, mis tegutseb rahvademokraatia maades „poliitilise opositsiooni“ lipu all või opereerib põranda all, restaureerida rahvademokraatia maades kapitalism. Ameerika luure kasutas kõiki võimalusi selleks, et lõhestada töötajate ühtsust, isoleerida kommunistlikke parteisid, luua demokraatiavastane enamus seadusandlikes organites ja sel teel kukutada rahvademokraatlikud valitsused. Kohaliku reaktsiooni õõnestava tegevuse ühendas Ameerika luure laialthargnenud spionaaži-, provokatsiooni- ja terrorisüsteemiga. Kuid see kõik ei viinud ameerika imperialiste soovitud eesmärgile. Samm-sammult kukkusid ameerika-inglise imperialistide õelad septsused läbi ja neid tabas üks lüüasamine teise järel.

Kesk- ja Kagu-Euroopa rahvademokraatia maades avastati ja likvideeriti kümneid spionaaži-, diversiooni- ja muid põrandaaluseid organisatsioone, kes tegutsesid imperialistlike luurete ülesandel. Rahvusvahelise reaktsiooni õõnestustöö kuritegelikud plaanid ja alatud meetodid demokraatia ja sotsialismi leeri vastu paljastati

täielikult riiklike kurjategijate Laszlo Rajki ja Traitšo Kostovi kohtuprotsessidel.

Budapesti ja Sofia protsessid paljastasid täielikult Ameerika ja Inglise luure sügavalt konspiratiivse tegevuse rahvademokraatia maade vastu, rebisid maski reetur Titolt, paljastasid lõplikult tema poolt juhitava, end juba ammu imperialistlikele luuretele maha müünud spioonide ja mõrvarite jõugu.

Teise maailmasõja ajal takistasid Ameerika Ühendriigid ja Inglismaa igati kommunistlike parteide poolt juhitavate vastupanuorganisatsioonide arendamist. Ainsaks erandiks oli Tito jõuk. Ameerika ja Inglise luure toetas Titot. Sel eesmärgil asutati Baris spetsiaalne organisatsioon, kes tegeles Titole relvastuse ja sõjamaterjalide kättetoimetamisega. Organisatsiooni juhtis Strateegilise Teenistuse Büroo agent John Hamilton. Ameerika luure pingutuste tõttu sai Tito sõjalist varustust.

Usna kaua õnnestus Tito klikil maskeerida oma ärandlikkust, töölisklassi ürituse reetmist ja üleminekut imperialismi leeri. Kommunistlike Parteide Informatsioonibüroo resolutsioon 1949. a. novembris kiskus täielikult maski Titolt ja tema käsilastelt. Tito fašistliku jõugu paljastamine aitas kõigis rahvademokraatia maades tugevdada töötajate revolutsioonilist valvsust.

Tito-Jugoslaavia sai ameerika agressorite üheks peamiseks baasiks Euroopas ja sõjaliste provokatsioonide keskuseks Balkanil.

Jugoslaavia diplomaatilised ja teised esindused rahvademokraatia maades kujutavad endast titoliku spionaaži ja valepropaganda keskusi.

Pärast Laszlo Rajki ja Traitšo Kostovi protsesse Jugoslaavia ametlike esindajate sedalaadi tegevus ei lakanud, vaid, vastupidi, muutus veelgi aktiivsemaks.

Tegutsedes Tito ja Rankovići otseste näpunäidete järgi, andis Sofias oleva Jugoslaavia saatkonna konsulaadiosakonna endine ülem Savić ühele Tito luure (UDB) agendile ülesande organiseerida pommiplahvatus Georgi Dimitrovi mausoleumi tribüünil, et tappa Nõukogude valitsuse esindajad ja Bulgaaria juhtivad tege-lased.

Tito spioonide-diversantide kohtuprotsessil, mis toimus Sofias 1951. a. juunis, tehti kindlaks, et Jugoslaavia sõjaväeatašee major Kosta Ugrica oli spionaaži- ja diversi-

oonitegevuse juhiks ja orgniseerijaks Bulgaarias. Tema ülesandel pandi 1950. aasta 2. augustil Sofia lähedal Iskri jaamas toime süütamine ja plahvatus vabrikus „Geo Milev“, mille tagajärjel sai 11 töolist surma ja tekitati kahju üle 19 miljoni levi suuruses summas.

Jugoslaavia luure peajuhiks Tšehhoslovakkias oli sõja-väeatašee asetäitja Drndić, kes värvas spionaaži- ja diversioonitegevuse jaoks endisi fašistliku „Glinka kaardiväe“ liikmeid ja teisi Tšehhoslovakkia rahva reetureid. Pärast Drndići paljastamist ja ärakutsumist pandi Tito luure õõnestustöö juhtimine Tšehhoslovakkias Jugoslaavia asekonsulile Bratislavas Šefik Kevićile. Kasutades reetureid ja äraandjaid Tšehhoslovakkia kodanike hulgast, asutas Kević laialdase spionaaživõrgu, mis kogus Kevići jaoks igasugust majandusliku, sõjalise ja poliitilise iseloomuga salajast informatsiooni. Diplomaatiliste suhete katkemise juhiks Jugoslaavia ja Tšehhoslovakkia vahel asutas Kević mõned salajased raadiojaamad, mille abil ta lootis pärast Tšehhoslovakkia lahkumist hiljem juhtida oma spionaaživõrku.

Rumeenias oli kaua aega titolaste spionaaživõrgu juhiks Jugoslaavia missiooni sekretär Miša Lompar, kes juba 1944. aastal värvas Šveitsis reetureid seal elavate Ida-Euroopa maade emigrantide hulgast. Kaks selle paadunud spiooni käsilast — Bukarestis oleva Jugoslaavia saatkonna töötajad Bosko Lacić ja Nikola Medić — püüti Rumeenia pealinna kodanike poolt kinni sel momendil, kui nad puistasid Viitorului tänava majade iluaedadesse fašistlikke propagandistlikke lendlehti.

Titolike vördjate näol on Ameerika luure agentuur, mis ei vaja enam eriettevalmistust, vaid võib terrori, diversiooni ja spionaaži organiseerimise alal üht-teist õpetada isegi oma peremeestele.

Ameerika, Inglise ja Prantsuse sektorite territooriumil Berliinis on olemas arvukaid spionaaži- ja diversioonikeskusi, mis suunavad oma kuritegeliku õõnestustöö Saksa Demokraatliku Vabariigi ja Berliini idasektori vastu. Selleks, et varustada spionaažiagentuuri, mis tegutseb Saksa Demokraatliku Vabariigi territooriumil terrori abil, on Lääne-Berliinis asutatud ettevõtted ja laboratooriumid, mis valmistavad salatinti spionaažiteadete edasiandmiseks, tugeva toimega mürke, granaate, kohvleid lõhkeainega ja teisi diversioonivahendeid.

Viimasel ajal Berliinis, Dresdenis, Leipzigi, Halles, Potsdamis ja teistes linnades toimunud terroristide ja salakuulajate rühmade kohtuprotsessidel tõestati süüaluste ja tunnistajate seletustega, et kõiki neid bandiitlike organisatsioone juhib ja finantseerib Ameerika luure. Ameerika spiooni Hildebrandi poolt organiseeritud diversioonijõuk, kes oli tihedalt seotud CIC-ga ja ennast silmakirjalikult nimetas „Ebainimlikkuse vastu Võitlemise Rühmaks“, pani toime kallaletunge saksa demokraatlike organisatsioonide ruumidele, relvastatud rünnakuid rahvapolitsei teenistujaile, mõrvu, süütamisi ja diversioone ettevõtteis.

1952. a. augustis toimus kohtuprotsess rühma kurjategijate üle eesotsas Kaiseri ja Mülleriga. Protsessil tehti kindlaks, et see jõuk valmistas ette rea diversiooni, et viia rivist välja Saksa Demokraatliku Vabariigi tööstuse ja transpordi tähtsamad objektid. Diversandid kavatsesid muuseas õhku lasta Lüüsi Paretz—Nieder-Neuendorfi kanalil, et sel teel üle ujutada 50 tuhat hektari kasutatavat maad, purustada asulaid ja tekitada massilisi ohvreid elanikkonna hulgas. Kohtuprotsessil seletas süüalune Kaiser, et terrori teostamiseks Saksa Demokraatlikus Vabariigis sai jõuk Ameerika allikaist 20 tuhat marka kuus. Kohtuprotsessil Greifswaldis ütles keegi Weiland, kes oli tegutsenud Ameerika luure ülesandel, et ta andis spionaažiteateid, sealhulgas ka sõjalise iseloomuga teateid, Lääne-Berliinis olevale ameerika ohvitserile-ajakirjanikule M. Josselsonile. Ameerika raadiojaam „RIAS“, mis töötab Lääne-Berliini territooriumil, saadab oma agentidele spetsiaalseid juhtnöore sabotaaži-, diversiooni- ja kahjurluse-aktide teostamiseks.

Kohtuprotsessid kurjategijate üle, kes tegutsesid Ameerika luure ülesandel, paljastasid terroristlike rühmade otsese sideme „Fordi fondiga“ ehk nõndanimetatud „Ida-Euroopa fondiga“, mille oli asutanud multimiljonär Henry Ford selleks, et finantseerida võitlust demokraatliku liikumise vastu, ja mida juhtis tuntud salakuulaja Raggles.

Need ilmekad faktid annavad tunnistust sellest, misugused tõelised eesmärgid on igasugustel Ameerika Ühendriikides olevatel ja ameerika miljardäride poolt heldelt finantseeritavatel „komiteedel“, „Rockefelleri

fondidel", „Fordi fondidel“ ja arvukatel organisatsioonidel, kes esinevad erinevate siltide all, kuid tegelevad ühe ja sellesamaga — spionaaži ja diversiooni organiseerimisega ning palgasulaste „armeede“ kokkuklopsimisega oma agressiivsete plaanide teostamiseks ja uue maailma-sõja vallapäätmiseks.

„1951. aasta seadus“

Sõjajärgsel perioodil muutusid Ameerika Ühendriigid igasuguste, NSV Liidu ja rahvademokraatia maade vastu tegutsevate õõnestusorganisatsioonide peakeskuseks. Ameerika valitsevate ringkondade agressiivsete sepi-tuste kujukaks tunnistuseks on kongressi poolt vastu võetud ja Ameerika Ühendriikide presidendi poolt alla kirjutatud kurikuulus „1951. aasta seadus“, mille ees-märgiks on aktiveerida Ameerika Ühendriikide õõnes-tustööd Nõukogude Liidu ning kogu sotsialismi ja demo-kraatia leeri vastu.

Kui kongressi kaudu teostatavate eelarveliste assig-neeringutega salaluureks käisid algul kaasas igasugused avalikkuse desorienteerimist taotlevad manipulatsioonid, monopolistlik ajakirjandus aga ei rääkinud sõnagi palju-desse miljonitesse ulatuvatest salajastest assigneeringu-test õõnestavaks luuretegevuseks, siis praegusel ajal ei tehta enam saladust sellest, et Ameerika Ühendriikide valitsevad ringkonnad igati suurendavad assigneerin-guid õõnestustööks teistes maades. Isegi ajakirjanduses avaldatud andmete järgi on kulutused luurele ainuüksi Ameerika Ühendriikide sõja- ja mereministeriumi osas suurenenud viimase 10 aasta jooksul 100 korda ja moo-dustavad praegu 300 miljonit dollarit aastas. Ainuüksi nende kahe ministeriumi luureorganites töötab praegu ametlike andmete järgi üle 35 tuhande inimese. Ameer-ika ajakirjanik Richard Wilson kirjutab ajakirjas „Look“, et Ameerika Ühendriikidel on „kõige suurem ja kõige kulukam luuresüsteem maailmas“.

Sellest hoolimata tabab Ameerika luuret tema õõnes-tustöös demokraatia ja sotsialismi leeri vastu üks läbi-kukkumine teise järel. Need ebaõnnestumised ajavad Ameerika Ühendriikide valitsevad ringkonnad marru. Imperialistlik reaktsioon on valmis tegema mistahes

rahalisi kulutusi, kui ainult Ameerika luure õõnestav tegevus muutuks efektiivseks. Ameerika reaktsiooni esindajad nõuavad kõige teravamate meetodite kasutamist kõige laiemas ulatuses. Esinedes fašistliku „Ameerika ungarlaste föderatsiooni“ miitingul kõnega, kutsus saadikutekoja liige vabariiklane Lodge Ameerika Ühendriike üles „diversiooniliseks sõjaks“ Nõukogude Liidu vastu. Samas vaimus esinevad senaatorid Taft, Whiley, Brewster ja paljud teised kongressmenid ning Ameerika Ühendriikide riigi- ja poliitikategelased.

Viimase arunatukese kaotanud ameerika sõjaõhujate hüsteerilised Nõukogude-vastased üleskutsed leidsid konkreetse kehastuse reas Ameerika Ühendriikide kongressi poolt vastu võetud seadustes, mille ülesandeks oli aktiveerida Ameerika Ühendriikide õõnestustööd NSV Liidu ja rahvademokraatia maade vastu.

10. oktoobril 1951 kirjutas Ameerika Ühendriikide president Truman alla „1951. aasta seadusele julgeoleku vastastikuse kindlustamise kohta“, millega nähakse ette spetsiaalsed assigneeringud 100 miljoni dollari suuruses summas selleks, et finantseerida „mistahes väljavalitud isikuid, kes elavad Nõukogude Liidus, Poolas, Tšehhoslovakkias, Ungaris, Rumeenias, Bulgaarias, Albaanias . . ., või isikuid, kes on põgenenud nendest maadest, kas nende isikute ühendamiseks Põhja-Atlandi lepingu organisatsiooni toetavate relvastatud jõudude allüksusteks või teisteks eesmärkideks“.

Seega näeb selle „seaduse“ tekst täiesti selgelt ja avalikult ette Ameerika Ühendriikide rahalise toetuse spioonidele, diversantidele ja teistele kurjategijatele, keda Ameerika luure saadab rahuarmastavatesse maadesse. „1951. aasta seadus“ näeb ette, et Ameerika Ühendriikide valitsus finantseerib oma maalt põgenenud reeturid ja sõjaroimareid, kes ennast varjavad Ameerika ja teiste temast sõltuvate riikide territooriumil, et arendada nende kuritegelike isikute õõnestustööd rahu ja demokraatia leeri kuuluvates riikides.

Ameerika Ühendriikide kongressi poolt vastu võetud „1951. aasta seadus“ on pretsedendituks aktiks ajaloos, rahvusvahelise õiguse normide ennekuulmatuks rikkimiseks, ja ta kujutab endast Ameerika Ühendriikide kõige jämedamat vahelesegamist teiste riikide siseasjadesse, vahelesegamist, mis ei sobi kokku normaalsete

suhetega riikide vahel. Niisuguse „seaduse“ vastuvõtmine Ameerika Ühendriikide kongressi poolt ei ole midagi muud, kui agressiivne akt, mis on suunatud suhete edasisele komplitseerimisele Ameerika Ühendriikide ja Nõukogude Liidu vahel.

„1951. aasta seadus“ on nende kohustuste jäme rikkumine Ameerika Ühendriikide valitsuse poolt, mis ta võttis endale diplomaatiliste suhete sisseseadmisel Nõukogude Liidu ja Ameerika Ühendriikide vahel. 1933. aasta kokkulepe ütleb selgesti, et Ameerika Ühendriikide valitsus ja NSV Liidu valitsus kohustuvad „mitte looma, mitte subsideerima, mitte toetama või lubama oma territooriumil sõjaväelisi organisatsioone või rühmi, kelle eesmärgiks on relvastatud võitlus“ teise maa vastu, ning „ära hoidma igasugust värbamist, mis on ette nähtud taoliste organisatsioonide ja rühmade jaoks“.

Võttes vastu „1951. aasta seaduse“, Ameerika Ühendriikide valitsus, nagu see nähtub Nõukogude valitsuse 1951. aasta 1. novembri noodist, veel kord „paljastab ennast kui rahu vaenlast, kui endale võetud kohustuste rikkujat, kes häbematult tallab jalge alla rahvusvahelise õiguse ja riikidevaheliste suhete elementaarseid norme“.

Kogu eesrindlik ja progressiivne inimkond hindas seda „seadust“ kui ameerika imperialismi koletut agressiooniakti. Kommenteerides Nõukogude valitsuse nooti, kirjutab progressiivse ajalehe „Daily Compass“ korrespondent Stone oma artiklis „Terroristi revolver ei ole diplomaatia relv“: „Sisuliselt on küsimus väga lihtne. Teises riigis tegutsevate terroristide finantseerimine on vaenulik akt, mis ei sobi kokku kinnitustega rahulikest kavatsustest. See on agressiivne samm. Sõltumata eesmärgist, peab nõustuma sellega, et terrorism ei mahu Põhja-Atlandi paktis kuulutatud kaitse-eesmärkide piiridesse... Uue noodi tagajärjel läheb riigidepartemangul veel raskemaks teeselda, nagu tegeleks ta ainult kaitseabinõude väljatöötamisega, mis rajavad tee läbirääkimistele üldisest reguleerimisest. Mõrvari puss, terroristi revolver ja põrandaaluse pomm ei ole ei diplomaatia relvad ega rahusoovi tõendid.“

Nõukogude Liidu ja rahvademokraatia maade rahvad vastasid sellele ameerika imperialistide uuele agressiivsele aktile valvsuse veelgi suurema tugevdamisega. Iga spiooni, diversanti ja terroristi, keda Ameerika või tei-

sed välismaised luured valmistavad ette rahuarmastavasse demokraatlikesse maadesse saatmiseks, tabab karm karistus.

1951. a. detsembris arutas NSV Liidu Ülemkohtu Sõjakolleegium ameerika parašütistide-diversantide Osmanovi ja Sarantsevi asja. Juurdluse ajal ja kohtus tehti kindlaks, et need diversandid visati öösel ameerika lennukilt langevarjudel alla NSV Liidu territooriumile Mol-daavia NSV rajoonis. Nõukogude riikliku julgeoleku organite poolt kinni võetud diversantide juurest leiti läbiotsimisel valedokumente, relvi, mürki ja teisi vahendeid diversiooni ja terrori teostamiseks, samuti suuri summasid raha. Rajoonis, kus Osmanov ja Sarantsev kinni võeti, leiti avatud langevarjud, millel nad alla visati.

Mõlemad diversandid tunnistasid üles, et nad värvati Ameerika luure poolt Lääne-Saksamaal, kus nad asusid „ümberasustatud isikute“ laagrites. Kurjategijad seletasid, et nad Ameerika luure ohvitseride juhtimisel olid läbi teinud spetsiaalse väljaõppe topograafia, lahingurelvadest laskmise, diversioonide ja terrori organiseerimise, spionaaži teostamise ja langevarjuhüpete alal.

NSV Liidu Ülemkohtu Sõjakolleegium mõistis mõlemale diversandile kõrgeima karistumäära — mahalaskmise. Paljud Ameerika ja teiste välismaiste luurete agendid said niisama karmi karistuse rahvademokraatia maades.

Ameerika imperialistide luuretegevuse eesmärgiks on reaktsiooni tugevdamine ja fašismi elustamine. Totaalse spionaaži süsteem on Ameerika Ühendriikide monopolistide käes üheks tähtsamaks abinõuks uue agressiivse röövsõja ettevalmistamisel. Ameerika totaalne spionaaž ei ole midagi muud, kui kurikuulsa natsistliku seestpoolt-õnnestamise „strateegia“ jälgendamine. Kuid ajaloo õppetunnid kõnelevad, et kõik need sõjaõhutajate katsed on määratud läbikukkumisele.

Kõik ameerika imperialistide jõupingutused demokraatia ja sotsialismi leeri võimsuse õnnestamiseks seestpoolt on asjatud. Ei mingid dollari-assigneeringud ega mingi õnnestustöö ei too praegu ega ka edaspidi edu ülbeks-muutunud avantüristidele: neid tabab kõikjal lüüasaamine. Sõjaõhutajad ei suuda peatada rahvaste võimsat liikumist võitluses rahu, demokraatia ja sotsialismi eest.

Selle suure eesmärgi saavutamise kõige tähtsamaks

tingimuseks on kõigi töötajate, maailma kõigi ausate inimeste valvsus. Rahvusvahelise olukorra praegustes tingimustes on kõigi rahu, vabaduse ja demokraatia eest võitlejate pideva valvsuse küsimus omandanud eriti suure tähtsuse. „Ainult rahvaste suurim valvsus, nende kindel tahe kõigi jõudude ja vahenditega aktiivselt võidelda rahu eest viivad kokkuvarisemiseni uue sõja õhujatjate kuritegelikud kavatsused.“¹

Rahu säilitatakse ja kindlustatakse, ütleb seltsimees Stalin, kui rahvad võtavad rahu säilitamise enda kätte ja kaitsevad seda lõpuni.

Võimas ja võitmatu rahupooldajate liikumine laieneb ja tugevneb iga päevaga. See hiiglaslik rahvaste liikumine, mis ühendab oma ridades 800 miljonit inimest, tõmbab endaga kaasa üha uusi ja uusi pooldajaid ning haarab maailma kõigi maade elanikkonna kõige laiemaid kihte. Võitluses imperialistliku reaktsiooni ja sõjaõhujatjate vastu demonstreerivad rahvahulgad üha aktiivsemalt oma vankumatut püüdu iga hinna eest kaitsta rahu ja ära hoida uue sõja tekkimist.

„Demokraatia ja sotsialismi leeri jõudude määratu suur kasv ei tohi tõeliste rahu eest võitlejate ridades esile kutsuda mingit enesega rahulolu. Oleks sügav, andestamatu eksitus arvata, et sõjaoht on vähenenud. Ajaloost saadud kogemused õpetavad, et mida lootusetum on imperialistliku reaktsiooni üritus, seda rohkem ta märatseb, seda rohkem kasvab sõjaliste avantüüride oht.“²

Ajaloo kogemused kinnitavad suure Lenini sõnu selle kohta, et „kodanlus... on valmis kõigiks metsikusteks, julmusteks ja kuritegudeks, et päästa hukkuvat kapitalistlikku orjust“.³

Kutsudes nõukogude rahvast üles revolutsioonilisele valvsusele, näitas seltsimees Stalin, et kapitalistlik ümborus on tähtsaimaks teguriks, mis määrab ära Nõukogude riigi rahvusvahelise olukorra. Kapitalistlikku ümbrust, õpetab seltsimees Stalin, ei tohi käsitada kui lihtsat geograafilist mõistet, ta on poliitiline mõiste.

¹ Kommunistlike Parteide Informatsioonibüroo nõupidamisest Ungaris 1949. a. novembri teisel poolel, „Eesti Bolševik“ nr. 23, 1949, lk. 3.

² Sealsamas.

³ V. I. Lenin, Teosed, 19. kd., lk. 77 (v. k.).

„Kapitalistlik ümbrus,“ ütles seltsimees Stalin UK(b)P Keskkomitee veebruari-märtsipleenumil 1937. aastal, „see tähendab, et on olemas üks maa, Nõukogude Liit, mis pani maksma enda juures sotsialistliku korra, ja peale selle on olemas palju maid — kodanlikke maid, mis jätkavad kapitalistlikku eluviisi ja mis ümbritsevad Nõukogude Liitu, oodates juhust selleks, et talle kallale tungida, et teda purustada või igal juhul — õõnestada tema võimsust ja nõrgestada teda.“¹

Nõukogude Liidu suure võidu tulemusena teises maailmasõjas muutus jõudude vahekord sotsialistliku ja kapitalistliku süsteemi vahel järsult sotsialismi kasuks ja toimusid tõsised muutused NSV Liidu rahvusvahelises olukorras. Nõukogude Liidu maailma-ajalooline võit fašistlike riikide ühendatud jõudude üle põhjustas uue läbimurde imperialismi ülemaailmsest rindest ning Kesk- ja Kagu-Euroopa rahvademokraatia maade kujunemise, kes kindlalt asusid sotsialismi ehitamise teele, põhjustas Hiina revolutsiooni võidu ja Hiina Rahvavabariigi moodustamise, samuti Saksa Demokraatliku Vabariigi loomise. Teise maailmasõja tulemusena väljus Nõukogude Liit seega lõplikult rahvusvahelise isoleerituse olukorrast ja nüüd ümbritsevad meie kodumaad NSV Liidule sõbralikud naaberriigid.

Kuid need muutused ei tähenda veel imperialistliku interventsiooni ning NSV Liidule ja rahvademokraatia maadele sõjalise kallaletungi ohu kadumist.

Seni kui on olemas kapitalistlik ümbrus, otsivad imperialistid ikka uusi ja uusi võitlusvorme NSV Liidu ja rahvademokraatia maade vastu.

Haaratuna loomalikust hirmust oma paratamatu hukumise ees, on imperialistid valmis kõigeks, et ainult pikendada kapitalistliku korra olemasolu.

Rahu ja demokraatia, rahvaste vabaduse ja sõltumatus vaenlased mobiliseerivad palavikuliselt reaktsiooni jõude oma veriste plaanide teostamiseks. Nad kasutavad kõige alatumaid, kõige jõledamaid ja kõige õelamaid võitlusmeetodeid järjest tugevneva sotsialismi leeri ja tema juhtiva jõu, kommunismi ehitava maa — NSV Liidu vastu.

¹ J. Stalin, Ettekanne ja lõppsõna UK(b)P Keskkomitee pleenumil 3.—5. märtsini 1937, Partizdat TsK VKP(b), 1937, lk. 9 (v. k.).

Kommunistlik partei ja seltsimees Stalin õpetavad nõukogude inimesi olema valvsad, kõige rangemalt hoidma meie riiklikke saladusi ning kõrvalekaldumatult võitlema muretuse ja kuritegeliku lohakuse vastu.

Võitnud revolutsiooni maa, õpetab seltsimees Stalin, ei tohi „nõrgendada, vaid peab igati kõvendama oma riiki, riigiorganeid, luureorganeid, armeed, kui see maa ei taha, et kapitalistlik ümbrus ta purustaks“.¹

Igati tugevdades oma valvsust, võitlevad nõukogude inimesed Nõukogude riigi võimsuse edasise kindlustamise eest, rahu eest kogu maailmas. Teostades kõrvalekaldumatult rahupoliitikat ja võideldes otsustavalt uue sõja õhutajate vastu, tugevdab Nõukogude Liit praegu ja ka edaspidi oma kaitsevõimsust ning tõstab väsimatult oma valmisolekut purustava vastulöögi andmiseks igale agressorile.

¹ J. Stalin, Marksism ja keeleteaduse küsimused, Tallinn, 1953, lk. 95.

SISUKORD

Ameerika imperialistid — saksa fašismi abimehed	5
Ameerika imperialismi totaalse spionaaži süsteem	13
Ameerika «teadus» spioonide, diversantide ja mörvarite ettevalmistamise teenistuses	24
Mõningaist Ameerika luure õõnestustöö faktidest	34
«1951. aasta seadus»	49

Toimetaja H. Klement.

Tehniline toimetaja E. Ridala.

Korrektorid L. Saulin ja H. Johannes.

Ladumisele antud 30. IV 1953. Trükkimisele antud 12. VI 1953. Trükiarv 6000. Paber 54×84, 1/16. Trükipoognaid 3,5. Formaadile 60×92 kohaldatud trükipoognaid 2,87. Arvutuspoognaid 3,18. MB-05541. Tellimise nr. 878. Trükikoda «Punane Täht», Tallinn, Pikk tn. 54/58.

На эстонском языке.

Hind 1.50

Rbl. 1.50

A-17346
144
"

TÜ RAAMATUKOGU

1 0300 00462708 1